

मुरगांव बंदराच्या बर्थ 8 आनी 9 च्या मुरगांव पोर्ट ट्रस्टान करपाच्या पुनर्विकासा खातीर
28 एप्रील, 2017 ह्या दिसा सकाळीं 10:30 वरांचेर टिळक मैदान, वास्को, गोंय हांगा जाल्ले
पर्यावरणी भौशीक सुनावणेचो इतिवृतांत.

ही भौशीक सुनावणी पर्यावरणी प्रभाव तपासणी अधिसुचोवणी 14 सप्टेंबर 2006 प्रमाण घडोवन हाडली. श्री.जॉन्सन फर्नाडीस, अतिरिक्त कलेक्टर ॥ आनी अतिरिक्त जिल्लो दंडाधिकारी, दक्षिण गोंय हांणी हे भौशीक सुनावणेक जमिल्ल्या सगळ्या लोकांचें स्वागत केलें आनी प्रकल्प प्रस्तावकान आपलें सादरीकरण केले उपरांत तांचीं मतां, हरकती वा सुचोवण्यो आसल्यार मांडपाची विनवणी केली.

ताचे उपरांत प्रकल्प प्रस्तावकान पावरपॉयंट प्रेजेंटेशन करून कोंकणी तशेंच इंग्लीश भाशेंतल्यान लोकांक प्रकल्पा विशीं म्हायती दिली.

ताचे उपरांत सभेच्या अध्यक्षानी जांकां कोणाक ह्या प्रकल्पा विशीं आपली मतां मांडपाचीं आसात, तांकां उलोवपा खातीर आपयले.

मुळाव्यो हरकती अश्यो आशिल्ल्यो:

1. श्री. दिनेश डायस

- a) कालचे सुनावणेचें ड्रेजिंग आनी आयचे सुनावणेचें ड्रेजिंग एकामेकाचेर निंबून आसतलें काय म्हूण तांणी प्रस्न विचारलो.
- b) कालचे सुनावणेचे ड्रेजिंग जर फावो तितलें आसत जाल्यार मुखार आनी ड्रेजिंग कित्याक जाय?
- c) एम.पी.टी.च्या अधिकाऱ्यांनी ताचेर जाप दिता आसतना स्क्रिनीचेर कालचे सुनावणेंतले ड्रेजिंग आनी आयचे सुनावणेंतले ड्रेजिंग दोन चित्रां दाखयलीं.
- d) प.प्र.त. अहवालांतले नकाशे आनी आयज लोकांक दाखयल्ले नकाशे पुराय वेगळे आसात. कालचे सुनावणेच्या अहवालांत दोनूय टर्निंग सर्कलांचें ड्रेजिंग जातलें अशें म्हणिल्लें.
- e) एकाच टर्निंग सर्कलाचें ड्रेजिंग जातलें अशी एम.पी.टी.न जाप दिली.
- f) कालच्या प्रस्तावा प्रमाण एकाच सर्कलाचें खोलायकरण दाखयल्लें.
- g) डायस हांणी स्पश्टीकरण मागलें. दुसऱ्या सर्कलाचें ड्रेजिंग आयज करतले काय ना? ताचेर जाप दितना एम.पी.टी.न सांगलें, जहाजां खातीर बर्था मेरेन फकत प्रवेश वाट खोल करतले.
- h) दोन टर्निंग सर्कलांचीं चित्रां तांणी ह्या वेळार दाखयलीं. ड्रेजिंगाचो पुराय वावर एकाच पांवड्यार कित्याक हातांत घेवंक ना? सर्वसमावेशक ड्रेजिंगाचो एकूच प्रस्ताव लोकां मुखार कित्याक दवरूंक ना?

- i) कालच्या आनी आयच्या प्रकल्पांत जायतो फरक आसा, अशी जाप एम.पी.टी.च्या अधिकाऱ्यांनी दिली. कालचे सुनावणेच्या फॉर्म । भितर आनी आयचे सुनावणेच्या फॉर्म । भितर फरक आसा. माचयेर हाजीर आशिल्ल्या प्र.प्र.ची वळख करपाची विनवणी केली.
- j) एम.पी.टी.च्या अधिकाऱ्यांनी आप-आपली वळख ह्या वेळार करून दिली. श्री. सुधीर प्रभुदेसाय, श्री. अंबे आनी श्री. त्यागी हांणी आपापली वळख करून दिली. दोनूय फॉर्म । एम.पी.टी.नूच तयार केल्यात हें एम.पी.टी.न परतून सांगलें.
- k) ह्या प्रकल्पाचे आशीकुशीक हेर कसलेच तरेचे प्रकल्प ना अशें फॉर्म । भितर म्हणलां. कालचो आनी आयचो दोनूय प्रकल्प तेंकून तेंकून आसून लेगीत अशें कंपनीन कित्याक बरयलां? हाचेर आमी आमचे जापेक बांधील आसात, अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- l) कालचे सुनावणेच्या फॉर्म । भितर दाट लोकसंख्येचे वाठार प्रकल्पाच्या 15 कि.मी. वाठारा भोंवतणी ना, अशें म्हणिल्लें. आयचे सुनावणेच्या अहवालांत मात ते आसात, अशें म्हणलां.
- m) दोनूय थळां लागीं लागीं आशिल्ल्यान, अशें जावपाक शकना.
- n) आमी आमचे जापेक बांधील आसात, अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- o) एम.पी.टी. फटींग आसा आनी चुकीच्यो जापो दिता, अशें तांणी म्हणलें. ती भौशीक क्षेत्रांतली कंपनी आसा तिच्यान फट मारूंक जायना.
- p) पर्यावरणी तपासणी अधिसुचोवणे प्रमाण प्र.प्र.न लोकांच्या प्रस्नांचेर स्पश्टीकरण दिवपाक जाय. आयचे सुनावणेक तांचो मुखेल अभियंतो कित्याक हाजीर रावूंक ना? तो हाजीर रावपाक जाय, अशी मागणी श्री. डायस हांणी केली.
- q) भौशीक क्षेत्रांतले प्रकल्प लोकांक जापसाल आसतात, अशें तांणी सांगलें.
- r) कालचे सुनावणेच्या फॉर्म । भितर गोंय विमानतळाचो उल्लेख नाशिल्लो. आयचे सुनावणेच्या फॉर्म । भितर मिलिटरी आस्थापनांचीं थळावीं कार्यालयां 15 कि.मी. त्रिज्या भितर आसात अशें म्हणलां.
- s) कालच्या फॉर्म । भितर हॉस्पिटलां, शाळा आदी प्रकल्पाच्या लागीं आसात म्हूण दाखयल्लें, तें आयचे सुनावणेच्या फॉर्म । भितर दाखोवंक ना.
- t) जल संसाधनां, पर्यटन, नुस्तेमारी आदींचो थोडो उल्लेख कालचे सुनावणेंत केल्लो. आयचे सुनावणेंत तांचो कांयच उल्लेख ना.
- u) फॉर्म । पान क्र. 1 चेर एम.पी.टी. 6.4 हे. जमीन पुनर्वशीत करूंक सोदता, अशें म्हणलां. पूण का.सा.च्या पान क्र. 1 चेर हें पुनर्वसन सुमार 11.4 हे. आसतलें अशें म्हणलां. खरें कितें? असो प्रस्न तांणी केलो.

- v) एम.पी.टी.च्या प्रतिनिधीन 11.4 हे. भितर बर्थाचो विस्तार लेगीत आसपावता अशी जाप दिली.
- w) एम.पी.टी.न सादर केल्ले दुकुमेंत चुकीचे आसात. कितलें क्षेत्रफळ पुनर्वशीत करूंक सोदता, ताची जाप तांणी वॅपकोसाक विचारली. वॅपकोसान 6.4 हे. अशी जाप दिली.
- x) प.रा.ह.ब.मं.क चुकीची माहिती दिवन काळखांत कित्याक दवरलें?
- y) का.सा.च्या पान क्र. 1 चेर कॅपिटल ड्रेजिंग 2.44 द.ल.घ.मी. जातलें, अशें म्हणलां.
- z) का.सा. पान क्र. 6.2 चेर कॅपिटल ड्रेजिंग 3.71 द.ल.घ.मी. जातलें, अशें म्हणलां.
- aa) फॉर्म I भितर चुकीची माहिती दिल्यार पुराय प्रकल्प रद्द जातलो अशें प्रतिज्ञापत्र प्र.प्र.न दिलां. देखून ई.ए.सी. न हो प्रकल्प रद्द करपाक जाय.
- bb) एम.पी.टी.चे प्रतिनिधी भौ.सु. वेळार चुकीची माहिती दिवंक प्राधिकृत आसात व्हय?
- cc) सगळे प.प्र.त. अहवाल वॅपकोसान तयार केल्यात व्हय? प्रतिनिधीन हय अशी जाप दिली.
- dd) आयच्या प.प्र.त. अहवालांत कोळश्या राशींक उजो लागप ही सदची घडणूक अशें म्हणलां. तसो उल्लेख एस.डब्लू.पी.एल.च्या बर्थ 5ए आनी 6ए च्या विस्तार प्रकल्पांत करूंक ना.
- ee) वॅपकोसान ह्या सगळ्या विसंगतींचें स्पश्टीकरण दिवंक जाय.
- ff) आयच्या प्रस्तावाच्या पान क्र. 2.14 च्या मुद्दो 2.66 भितर धांपिल्ल्या कोळश्या राशींचो उल्लेख केला. खरेंपणान पुराय रितीन धांपिल्लो घूड वापरपाक जाय. पूण ही शिफारस एस.डब्लू.पी.एल.च्या प.प्र.त. अहवालांत दिवंक ना.
- gg) ही सल्लागार आशिल्ल्या वॅपकोसाची बेजबाबदार कृती आसा. अध्यक्षांनी ही गजाल त्या अहवालांत ते घालतले हाची खात्री करची.
- hh) कालच्या अहवालांत मुद्दो 6.7 भितर सांकवाळ, ग्रांद आयलॅंड आनी डॉल्फिन हांचो उल्लेख आशिल्लो. पूण आयच्या अहवालांत तांचो कांयच उल्लेख ना.
- ii) कालच्या प.प्र.त. अहवालांत एम.पी.टी.क जैव-विविधताय संवर्धना खातीर दिल्ले आदेश आसपाविल्ले. आयच्या अहवालांत ते नात. वेदान्त आनी एस.डब्लू.पी. गोंय राज्याचें प्रदुशण करता आनी तरी लेगीत ते ग्रीन सेस भरिनात.
- jj) कालच्या प.प्र.त. अहवालांत 'सीवीड' नश्ट जातले आनी ड्रेजिंगाक लागून समुद्री परिस्थितिकीचो नाश जातलो, अशें म्हणिल्लें. आयच्या अहवालांत तांचो उल्लेख ना.
- kk) ड्रेजिंगाचो नुस्तेकारांचेर जावपी परिणाम तपासपाची सुचोवणी अहवालांत आसा. ती तपासणी करूंक ना.
- ll) आयच्या प.प्र.त. अहवालाच्या पान क्र. 3.95 चेर कालवां हे संरक्षीत प्रजातीचो उल्लेख ना.

- mm) नुस्तेकारांची लोकसंख्या सारकी सांगिल्ली ना. तिसवाडींतल्या नुस्तेकारांची उल्लेख केल्लो ना.
- nn) माहिती लिपोवन आनी दाबून दवरून हो प.प्र.त. अहवाल कंपनीन तयार केला. लोकांक आनी एम.ओ.इ.एफ.क फटोवपाक हो अहवाल तांणी तयार केला, असो आरोप तांणी केलो.
- oo) प्रस्तावीत प्रकल्पाक मंजूरी दिवपाक तांणी विरोध केलो. फॉर्म I भितर भरिल्ल्या प्रतिज्ञापत्राचें उल्लंघन जालां, देखून प्रकल्प भायर मारपाक जाय.
- pp) कोळसो प्रदुशणा संबंदान एम.पी.टी. सदांच दोशी आसा.

2. श्री. जॉन फर्नांडीस, बाणावली

- a) हो तिनूय सुनावण्यो म्हणल्यार लोकांचो केल्लो छळ, अशें तांणी म्हणलां.
- b) ही सुनावणी म्हणल्यार लोकशाय प्रक्रियेचें उल्लंघन आसा.
- c) राज्य आनी प्रकल्प प्रस्तावकान हातमेळोवणी केल्या.
- d) ही भौशीक सुनावणी खंयचेच तरेन वैध थारना, अशें तांणी म्हणलें.
- e) 26 एप्रिलाक जिंदालाक सादरीकरण करूंक कशी परवानगी दिली?
- f) जे.एस.डब्ल्यू. हे तांचे टर्मिनल ऑपरेटर आसात, म्हूण तांकां तशी परवानगी दिली अशें एम.पी.टी.च्या अधिकाऱ्यांनी सांगलें.
- g) जे.एस.डब्ल्यू. वांगडा केंद्र सरकाराच्या धोरणा प्रमाण कन्सेशन करार केला.
- h) जे.एस.डब्ल्यू.क जें कितें लिजार दिलां तें बंदराच्या अधिकार क्षेत्रांतूच आसपावता वा ना?
- i) जे.एस.डब्ल्यू.च्या पदाधिकाऱ्यांनी 26-4-17 दिसा सुनावणेच्या पयल्या दिसा लोकांच्या प्रस्नांक जापो दिवंक न्हयकार दिल्लो.
- j) जिंदाल आनी एम.पी.टी. ह्या दोगांयचे सल्लागार वॅपकोस आसात.
- k) दोगांयचें प.प्र.त. अहवाल चुकिंनी भरिल्ले आसात आनी कंपनीन मुद्दाम जावन तशें केलां.
- l) भौशीक पयश्यांतल्यान वॅपकोसाक सल्लागार फी फारीक केल्या.
- m) वॅपकोसाची विस्वासाहताय सोंपल्या.
- n) लोकांनी प्रस्न विचारप आनी प्रकल्प प्रस्तावकान तांच्यो जापो दिवप, हे सुनावणेचे प्रक्रियेक हांगा पाळो दितात वा ना? असो प्रस्न तांणी अध्यक्षांक विचारलो.
- o) लोकांनी आनी कंपनीन मांडिल्ले विचार नोंद करून घेतल्यात. आपणें कंपनीक जापो ना दिवपाची खंयचीच परवानगी दिवंक ना, अशें अध्यक्षांनी ह्या वेळार स्पश्ट केलें.
- p) लोकांच्या प्रस्नांक जापो ना दिवप, हें प.प्र.त. अहवालाचें उल्लंघन आसा.
- q) चुकिची माहिती दिल्ले खातीर वॅपकोसाचेर कारवाय जावपाक जाय.

- r) अदानी, अग्रवाल, जिंदाल हे ऑस्ट्रेलियांतल्यान कोळसो आयात करून गोंयाक काबार करपाक फुडें सरल्यात. ते भारतांतलो कोळसो वापरिनात.
- s) एम.पी.टी. जिंदाल आनी अदानी हांकां फकत आपलो फायदो पळोवपाचो आसा. ते गोंयाक, भारताक, लोकांक आनी पर्यावरणाक काबार करूंक सोदतात.
- t) प.प्र.त. अहवालांत ग्लोबल वॉर्मिंग हें उतर ना.
- u) फॉर्म I च्या संदर्भांत तांणी एम.पी.टी. कडल्यान स्पश्टीकरण मागलें. प.प्र.त. अहवाल प.रा.ह.ब.मं.न जारी केल्ल्या सं.सं.चेर आदारून तयार केला. प.प्र.त. अहवाल जाचेर आदारला तो मुळावो आदर्श जाणून घेवपाची इत्सा तांणी परगटायली.
- v) हवा, उदक आनी ध्वनी प्रदुशण हांचेर प्रकल्पाचो जावपी प्रभाव प.प्र.त. अहवालांत सांगूंक ना.
- w) एम.पी.टी.क फकत कोळसो येरादारीचे वेवस्थेंत रुची आसा. गोंयचें पर्यावरण वा ताच्या लोकां भितर ना.
- x) एम.पी.टी.न परवानगे बगर केल्लें 60% ड्रेजिंग बेकायदेशीर आसा. तांणी नियम आनी नियमनांक पाळो दिवंक ना. वॅपकोसान केल्लो अहवाल विज्ञानीक वा वस्तुनिश्चि ना, हाचेर एम.पी.टी.चें एकमत आसा व्हय?
- y) एम.पी.टी.च्या प्रतिनिधीन वॅपकोसाच्या अहवालाचें समर्थन केलें.
- z) वॅपकोसाचो अहवाल म्हणल्यार 'कट एन्ड पेस्ट' वावर आसा.
- aa) एम.पी.टी.न थळावे लोक आनी परंपरीक नुस्तेकार हांच्या वांगडा केन्नाच मसलत करूंक ना.
- bb) प.प्र.त. अहवाल 2011 चे जनगणनेचेर आदारिल्लो आसा. एम.पी.टी.न क्षेत्रीय अभ्यास वा लोकां वांगडा चर्चा केल्ली?
- cc) एम.पी.टी. कडेन हो अहवाल तयार करतना कोणूय समाजीक जाणकार आशिल्लो ?
- dd) तसो जाणकार नाशिल्लो अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- ee) एम.पी.टी.क फकत चॅनलाच्या ड्रेजिंगांत रुची आसा.
- ff) एम.पी.टी. आनी सल्लागार हांणी माहिती चोरल्या. एम.पी.टी.च्या सल्लागाराची शिक्षणीक पात्रताय कितें?
- gg) प.प्र.त. अहवालांत कसलेच संदर्भ दिवंक नात.
- hh) नियमनकर्त्यांनी सल्लागारांचो नियाळ करपाची मागणी केली. भारत सरकारचो उपक्रम आशिल्ल्यान एम.पी.टी.न ही मागणी मान्य करची.
- ii) आदिवासींनी वेदान्ताक आपल्या रानांतल्यान भायर धांवडायल्यात. सर्वोच्च न्यायालयान ते विशीं तांच्या फावरार निकाल दिलां.

- jj) हो प्रस्ताव रद्द करचो आनी गोंयच्या फुडाराचेर ताचे गंभीर परिणाम जातलो तें मतींत घेवचें, अशें तांणी सांगलें. प्रस्ताव मान्य केल्यार गोंय कोळश्याचें केंद्र जातलें.
- kk) हे तरेचे निर्णय लोकांनी घेवंक जाय. पात्र नाशिल्ल्या शास्त्रज्ञांनी न्हय, अशें मत तांणी मांडलें.
- ll) वेदान्त लोकांक लांच दिवन हे प्रकल्प फुडें सारूंक सोदता.
- mm) फुडल्या 5 मिनटांत तांणी विचार मांडचे, अशें अध्यक्षानी तांकां सांगलें.
- nn) आपूण वेदान्तार्ची कर्मा जेन्ना उक्ताडार हाडपाक लागलों, त्याच वेळार अध्यक्षांनी आपल्या उलोवपाच्या हक्काचेर बंदी घातली.
- oo) ह्या प्रकल्पाक पुराय रितीन विरोध केलो.

3. श्री. सेबेशियांव रॉड्रिगीश, बीटस् पिलानी

- a) इकोनॉमीक टायम्स, सप्टेंबर 2016 तली खबर तांणी जमिल्ल्यांचे नदरेक हाडून दिली.
- b) वेदान्तान 1140 कोटींचो करार 8, 9 आनी बार्ज बर्थाच्या विकासा खातीर केला. बांदकाम 5 वर्सां भितर पुराय जातलें.
- c) ह्या प्रकल्पाच्या फावरार श्री. नितीन गडकरी आनी गोंयच्या मुखलेमंत्र्यांनी लेगीत विधानां केल्यांत.
- d) ह्या दुकुमेंताचो वा घडणुकेचो उल्लेख लेगीत आयच्या अहवालांत करूंक ना. अशे तरेची कबलात जाल्या हें कंपनीन मान्य केलें.
- e) झुवारी न्हंये देगे साकून ते तिसवाडी मेरेन नुस्तेमारीच्या सुवातांचो उल्लेख ह्या अहवालांत कंपनीन करूंक ना. तशेंच तांतयां घालपाच्या सुवातांचो उल्लेख कंपनीन करूंक ना. ह्या विशयाचेर तांणी एम.पी.टी. कडल्यान स्पश्टीकरण मागलें. कंपनीन आपल्या मसुदो अहवालाचें समर्थन केलें आनी गरज पडल्यार अंतीम प.प्र.त. अहवालांत सुदारणा करतले, अशें स्पश्टीकरण दिलें.
- f) कारवार आनी पेडणें हांगाच्यान 60,000 टन रेंव बांदकामा खातीर आयात करतले, अशें अहवालांत म्हणलां. रेंव काडपाचो पर्यावरणाचेर कितें परिणाम जातलो? असो प्रस्न तांणी एम.पी.टी.क विचारलो. अहवालांत जें बरयलां ताचे कडेन आमी बांधील आसात, अशी जाप कंपनीन दिली.
- g) ह्या अहवालाचो आनी खासा करून इतल्या मोठ्या प्रमाणांत रेंव काडपाच्या प्रस्नाचो परतून नियाळ करचो, अशी मागणी तांणी केली.
- h) गोंयांतल्या नुस्तेमारीची राखण कंपनी कशी करतली, ताचो अहवालांत उल्लेख ना.
- i) ह्या प्रकल्पाक पुराय रितीन विरोध केलो.

4. श्री. सावियो कुरैय, मांगोर हिल, वास्को

- a) भौशीक सुनावणेचो उद्देश वास्कोच्या नागरिकांक प्र.प्र./एम.पी.टी. वांगडा भासाभास करपाचो आसा. नाजाल्यार प्र.प्र./एम.पी.टी. लोकां वांगडा केन्नाच चर्चा करिना.
- b) प्रतिनिधींनी लोकांच्यो भावना/हरकती एम.पी.टी.च्या अध्यक्षा मेरेन पावोवच्यो, अशें तांणी सांगलें.
- c) फॉर्म I भितरल्यो चुको तांणी नदरेक हाडून दिल्यो.
- d) फॉर्म I च्या अनु.क्र. 17 भितर हो प्रकल्प हेर खंयच्याच प्रकल्पाचो भाग ना, अशें म्हणलां. पूण हो प्रकल्प नुस्तेमारी, किनारपट्टी, भोवउद्देशी कार्गो बर्थ आनी द्रवरुपी/सामान्य कार्गो हांचे खातीर, बंदर साधन सामुग्र्येचें आधुनिकीकरण आनी विस्तार ह्या एम.पी.टी.च्या दुसऱ्या प्रकल्पा कडेन जोडिल्लो आसा.
- e) आयचो प्रस्ताव 8 आनी 9 ह्या बर्थाचो पुनर्विकास आसा.
- f) बर्थ 8 चो विकास केल्यार पी.ओ.एल.ची येरादारी बंद जातली?
- g) ती बंद जावची ना. दुसरे सुवाते वयल्यान ती चालू उरतली अशें कंपनीन सांगलें.
- h) पर्यायी वेवस्था जाय मेरेन द्रव कार्गो बर्थ 8चेर चालू उरतलो.
- i) पी.ओ.एल. बर्थ हो एम.पी.टी.चो दुसरो प्रकल्प? एम.पी.टी. ह्या प्रस्नाची जाप दिना. देखून आपूण असो प्रस्न विचारतां - बर्थ 8च्या पुनर्विकासा उपरांत पी.ओ.एल.ची हाताळणी खंय जातली? वास्को खाडीच्या पुनर्विकासाचो प्रस्ताव एम.पी.टी. दवरता जाल्यार पी.ओ.एल.ची हाताळणी खंय जातली?
- j) बर्थ 8, 9 आनी बार्ज बर्थ हांचो फॉर्म I भरतना वास्को खाडीच्या पुनर्विकासाची खबर एम.पी.टी.क आशिल्ली?
- k) आमी आजुनूय पी.ओ.एल.चे हाताळणे खातीर पर्यायी थळ सोदतात, अशें एम.पी.टी.न म्हणलें. वास्को खाडीच्या पुनर्विकासा खातीर समजिकाय करार डिसेंबर, 2016 त जाला.
- l) आपल्याक आर.टी.आय. खाला एम.पी.टी.च्या नव्या मास्टरप्लॅनाची खबर मेळ्ळ्या. ताचेर जाप दितना कंपनीन म्हळ्ळें, 2016 तलो मास्टरप्लॅन 2017 वर्सा परतून निवळायला.
- m) बर्थ 8 वेल्यान पी.ओ.एल. हालोवपाचो प्रस्ताव आजुनूय आसा? ह्या तांच्या प्रस्नाचेर हय अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- n) 2/2/2017 दिसा एम.पी.टी.न मंत्रालयाचे इ.सी.क अर्ज सादर केला आनी इ.ए.सी. ताचे खातीर सं.सं. तयार करपाक लागल्या. हो प्रस्ताव द्रव कार्गो, क्रुज शिपींग आनी नुस्तेमारी आदीं खातीरचे बंदर-सुविधेचें आधुनिकीकरण आनी विस्तार हांचे खातीर आसा. हो वास्को खाडी वांगडाच उबारतले.

- o) प.रा.ह.ब.मं.क सादर केल्ल्या प्रकल्प तपशिलां प्रमाण बर्थ 8, 9 आनी बार्ज बर्थ एका बंदर चालकाक लिजार (भाडेपट्टेचेर) दिवपाचे आसात.
- p) तशेंच एम.पी.टी. न 1. नुस्तेमारी जेटीचें बांदकाम आनी 2. द्रव कार्गोखातीर बर्थाचें बांदकाम हांचो प्रस्ताव दवरला.
- q) एक पी.ओ.एल. बर्थ वास्को खाडी खातीर प्रस्तावीत आसा.
- r) बर्थ 8, 9 आनी बार्ज बर्थ हांच्या खोलायकरणाचो आयचो प्रकल्प आनी वास्को खाडीच्या पुनर्विकासाचो प्रकल्प, हे दोनूय एकामेका कडेन थेट जोडिल्ले आसात आनी ही माहिती फॉर्म । आनी प.प्र.त. अहवालांत लिपयल्या.
- s) एम.पी.टी.न वास्को खाडीच्या पुनर्विकासा खातीरच्या सल्लागाराचें नांव सांगचें, अशी विनवणी तांणी केली.
- t) प.प्र.त. अहवालाच्या एका पाठांतल्या पुनर्वसनाच्या वावराचो संदर्भ तांणी दिलो.
- u) आयच्या प्रकल्पाच्या फॉर्म । च्या अनु. क्र. 1.1 भितर 'ना' अशी जाप दिल्या.
- v) एम.पी.टी.न फॉर्म । ऑनलायन भरला आनी मागीर लोकांची परवानगी घेनासतना तो बदल्ला.
- w) सुरवेक ऑनलायन फॉर्म भरप आनी मागीर लोकांक कळीत करिनासतना बदलिल्लो फॉर्म सादर करप, हे एम.पी.टी.चे कृतीचो तांणी निशेध केलो.
- x) प.रा.ह.ब.मं.क चुकीचो फॉर्म भेटोवप, हो गुन्यांव जावन आसा. फॉर्मांत जें प्रतिज्ञापत्र दिलां ताचें कंपनीन उलंघन केलां. हो भ्रश्टाचार थारता.
- y) फॉर्मांत दिल्ल्या प्रतिज्ञापत्राचें उलंघन केल्ल्यान तांचो ई.सी. खातीरचो अर्ज भायर मारचो, अशी मागणी तांणी केली.
- z) फॉर्म । भितर ड्रैजिंग ना, अशें म्हणलां.
- aa) मंडळा कडलो फॉर्म आनी प.रा.ह.ब.मं.चे वेबसायटीचेर अपलोड केल्लो फॉर्म एकेच तरेचो ना, अशें अध्यक्षान्नी सांगलें.
- bb) फॉर्म । च्या अनु.क्र. 22 भितर पुनर्वसन ना, अशें म्हणलां.
- cc) एम.पी.टी.च्या अधिकाऱ्यांचेर एफ.आय.आर. दाखल करचो, अशी मागणी तांणी केली.
- dd) प.प्र.त.च्या पान 2.19 चेर उदकाचें मागणे संबंदांत उदकाची गरज भूंय रचणुके खातीर आनी धुल्ल दमना खातीर लागतली, अशें म्हणलां.
- ee) ह्या उदकाचो स्रोत कितें? असो प्रस्न विचारतकीच कचें उदक बांयांतल्यान घेतले, ताचें प्रमाण आपल्याक याद ना, अशी जाप कंपनीन दिली.
- ff) आपल्याक आर.टी.आय. खाला मेळिल्ली माहिती अशी आसा - 81,30,000 लिटर उदक अशें कंपनीन आपल्याक दिल्ले माहितींत म्हणलां. एम.पी.टी.न आपणे दिल्ले माहितीचे समर्थन केलें.

- gg) एम.पी.टी. अतिरिक्त जिल्ल्याधिकाऱ्या मुखार फट उलयता आनी देखून तांचेर कारवाय जावं येता.
- hh) प.प्र.त. सल्लागारा कडल्यान कच्च्या उदकाचो स्रोत विचारलो. ताचेर ती माहिती एम.पी.टी.न दिल्या अशें सल्लागारान सांगलें.
- ii) एम.पी.टी. कच्चें उदक वापरी ना अशें दिसता. प.प्र.त. अहवालांत 16,00,000 लि. उदक भूंय रचणूक आनी धुल्ल दमना खातीर वापरतले. अशें म्हणलां. प.प्र.त. अहवालांत सांगिल्ले भशेन हें भौ.बां.खा.चें ताजें (पेय) उदक आसा.
- jj) जे.एस.डब्लू. 7,00,000 लि. आनी एम.पी.टी. 16,00,000 लि. उदक वापरतली. गोंयचे लोक तानेन मरतले. गोंयकार आनी वास्कोकारांक पिवपाक जाय तितलें उदक लेगीत मेळना.
- kk) भूगर्भी उदक खंयच्यान काडटले, ताची माहिती एम.पी.टी.न प.प्र.त. सल्लागाराक दिल्ली?
- ll) एम.पी.टी. आपल्याक ती माहिती दिवंक नाशिल्ली अशें सल्लागारान सांगलें. एम.पी.टी. कडेन दोन सां.प्र. उद्देग आसात आनी प्रक्रियाकृत उदक ते थंयच्यान काडटात. आपूण लिखित स्वरुपांत माहिती दितलों, अशें सल्लागारान सांगलें.
- mm) सल्लागारान सां.प्र.उ. आनी प्रक्रियाकृत सांडपाणी हांची माहिती प.प्र.त. अहवालांत घालची. प्रक्रियाकृत सांडपाण्याक सैमीक संसाधन म्हणटात.
- nn) सडा हांगाच्या एम.पी.टी. कॉलनींतल्या सां.प्र.उ.ची क्षमताय 800 कि.लि./दी. जाल्यार एम.पी.टी. हॉस्पिटला कडल्या सां.प्र.उ.ची 200 कि.लि./दी आसा. अशें एम.पी.टी.च्या प्रतिनिधीन सांगलें. ताचेर आर.टी.आय. खाला मेळिल्ले माहिती प्रमाण सड्यार वयल्या उद्देगाची क्षमताय 1200 कि.लि./दी. आसा/ अशें कुरैय हांणी सांगलें. हाचे वयल्यान एम.पी.टी.च्या अधिकाऱ्यांक तांचेच संपतीची सारकी खबर ना, असो अर्थ जाता.
- oo) दुकुमेंत नाशिल्ल्यान ते आतांच जाप दिवपाक शकनात, अशें एम.पी.टी.च्या प्रतिनिधीन सांगलें.
- pp) एम.पी.टी.च्या प्रतिनिधींक लोकांच्या प्रस्नांक जाप दिवंक जमली ना, हें अध्यक्षानी ई.ए.सी. कळीत करचें.
- qq) ड्रेजिंग करपाचें एकूण प्रमाण कितलें?
- rr) एम.पी.टी.न तें 2.44 द.ल.घ.मी. अशें सांगलें.
- ss) ड्रेजिंग केंद्र ते रुमडावाडा दोंगुल्ली हांचे मदलें अंतर कितलें?

- tt) एम.पी.टी.न तें 400 मी. म्हूण सांगलें. खर पालसार्णीचेर आशिल्ल्या घरां विशीं उलयतना, भूगर्भी बदल ट्रेजिंगाक लागून जातात वा ना, हे विशीं लिखीत जाप दितले, अशें सांगलें.
- uu) कोळसो स्टॅक यार्ड धांपतले आनी चडश्या कोळश्याची येरादारी वॅगनांतल्यान करतले, अशें प.प्र.त. अहवालांत म्हणलां.
- vv) हें अहवालांत नेमकेपणान सांगिल्लें आसचें ना, अशें प्रतिनिधीन सांगलें. ताचेर ताणें हें प्र.प्र.त. अहवालाच्या पान 2.22 चेर सांगलां, अशें सांगलें.
- ww) गों.रा.प्र.नि.मं.च्या निर्देशा प्रमाण ताडपत्रेन वॅगन्स धांपतले, अशें एम.पी.टी.च्या आधिकार्यांनी सांगलें.
- xx) संवसारीक पद्दती प्रमाण वॅगनांचे रेक धातू वा फायबर ग्लासान धांपूंक जाय.
- yy) ही रेल्वेची जबाबदारी आसा, अशें एम.पी.टी.च्या आधिकार्यांनी सांगलें. ताचेर श्री. कुरैय हांणी ही जापसालकी कंत्राटदाराची आनी ह्या प्रकल्पाच्या बाबतींत वेदान्ताची अशें सांगलें.
- zz) एम.पी.टी.न प्रदुशण नियंत्रणा खातीर बऱ्यांतलें बरें तंत्रज्ञान वापरचें. रेल्वे येरादारी वेळार आपणावपाच्या प्रदुशण नियंत्रक उपायां संबंदांत उपचारीक जाप दितले, अशें एम.पी.टी.न सांगलें.
- aaa) प्रकल्प सुरु जातकीच बंदरा कडल्यान कितले रेक वतले? एम.पी.टी.न सांगलें, दर दिसाक अतिरिक्त पांच रेक वतले.
- bbb) हेर कार्गो, मुखलेपणान लोह खनीज, मांडवी आनी झुवारींतल्यान बार्जींनी बंदरांत येतलें. बंदरांत कोळसो/लोह कर्नाटकांतल्यान येवचें ना. रेकाक 59 वॅगन्स आसतात.
- ccc) रेकांची संख्या वाडिल्ल्यान जावपी येरादारीचे कोंडिचो अभ्यास केला?
- ddd) वाडिल्ल्या रेकांक लागून गोंयांतल्या रेल्वे क्रॉसिंगाचेर येरादारी जाम जातली.
- eee) रस्त्या वयल्या उड्डाण पुलांक एम.पी.टी. अर्थीक पुरवण करतली? रेल्वेच्या दुपेटीकरण उपरांतच येरादारीची कोंडी सोंपतली अशें एम.पी.टी.च्या प्रतिनिधीन सांगलें. ह्या विधाना वयल्यान रेल्वेचें दुपेटीकरण लेगीत ह्या प्रकल्पा कडेन जोडिल्लें आसा, हें सिद्ध जाता. लोकांचे हुस्के वयले प्राधिकारिणीं मेरेन पावयतले, अशें एम.पी.टी.न सांगलें.
- fff) कोळश्याच्यो वॅगन्स संरक्षीत वाठार आशिल्ल्या पश्चीम घाटांतल्यान वतात. देखून तांचेर फायबर ग्लास वा धातुच्यो धांपण्यो घालच्यो.
- ggg) बंदरांत परत येवपी कोळश्याच्या रित्या वॅगनांचेर एम.पी.टी.चें नियंत्रण आसा?

- hhh) वॅगनींनी दसून उरता त्या कोळश्याक लागून जाल्लें प्रदुशण आडावपाक कंपनी कडेन कसली यंत्रणा आसा?
- iii) रेल्वे लायनीचेर भों.ह.गु. तपासणी केंद्रां बसोवपाक जाय. तांचो खर्च एम.पी.टी.न करूंक जाय आनी देखरेख गों.रा.प्र.नि.मं.न करूंक जाय. रुळांच्या सायडीची जमीन रेल्वेची आशिल्ल्यान आमी ह्या प्रकल्पाचो अभ्यास करतले, अशें एम.पी.टी.न सांगलें.
- jjj) एम.पी.टी.न पर्यावरणाच्या मानक स्तरांची आतां मेरेन केल्ली पुर्तताय साप्प वायट आसा.
- kkk) एम.पी.टी. हवेचें प्रदुशण करता, हें राज्य सरकारान विधानसभेंत मान्य केलां.
- lll) एके वटेन एम.पी.टी. पर्यावरणीय गजालींची पुर्तताय करिना आनी दुसरे वटेन विस्तारा खातीर भौ.सु. घेता.
- mmm) गों.रा.प्र.नि.मं.न सांगलें, एम.पी.टी. भों.ह.गु.चें उल्लंघन करता.
- nnn) एम.पी.टी.चे सल्लागार श्री. वर्दे हांणी एम.पी.टी.क प्रदुशण कमी करपाचो सल्लो दिवचो.
- ooo) कोळसो हाताळणी उद्देगांक लागून जावपी हवा प्रदुशणाचें प्रमाण थारावपा खातीर सरकार अभ्यास करतलें, अशें राज्य सरकारान विधानसभेंत सांगलां.
- ppp) हो अभ्यास चालू आसा, अशें मंडळान सांगलें. तो ऑक्टोबरांत सुरू जावं येता. तो प्र.प्र.न पुरस्कृत करपाक जाय.
- qqq) जो मेरेन स्रोत सरासरी अभ्यास जायना तो मेरेन एम.पी.टी.क मुखा वयलो विस्तार करपाक दिवंक जायना.
- rrr) कोळश्याच्या राशीक उजो लागप ही एक सामान्य घडणूक, अशें प.प्र.त. अहवालांत म्हणलां. कोळश्याचो धुल्ल हवेंत आसतना स्फोट जावपाची शक्यताय आसता.
- sss) प्रकल्प सुवातीचे उ.प. दिशेक अदानीचो कोळसो सांठवण यार्ड आसा हाची जाण कंपनीक आसा? ताचेर अदानीचो कोळसो सांठवण यार्ड प्रकल्पाक तेंकून आसा आनी अमोनिया टांकी थंयच्यान 200 मी. आसा अशें कंपनीच्या अधिकाऱ्यांनी सांगलें.
- ttt) एम.पी.टी.न कोळश्याक लागपी उजो नियंत्रीत करपाचे नदरेन कितें पावलां उबारल्यांत?
- uuu) जो मेरेन एम.पी.टी. आपती वेवस्थापनाचीं पावलां उबारिना, तो मेरेन प्रकल्पाक परवानगी दिवची न्हय.
- vvv) फकत चड कोळश्याचें उत्पादन, हें एम.पी.टी.चें ध्येय आसा.
- www) हो प.प्र.त. अभ्यास जे तरेन केला तें पळोवन हांव निराश जालां आनी पर्यावरणाचे सत्य तपशील तांणी लिपयल्यात. तो एक भश्टाचार आसा.

xxx) एम.पी.टी.च्या प्रस्तावाक मंजूरी दिवपाक तांणी पुराय विरोध केलो.

5. श्री. अविनाश तावारीश, फातोड्डें

- a) प्रकल्प प्रस्तावकान दाखयल्ल्या पावर पॉयन्ट सादरीकरणाचो तर्क आपल्याक कळूंक ना. एक स्लायड 2 सेकंदांचे गतीन दाखयल्ली, ताका लागून तांतूतलो मजकूर वाचपाक मेळूंक ना.
- b) अध्यक्षानी स्लायडी फास्ट दाखयल्ल्याचें मान्य केलें.
- c) गों.रा.प्र.नि.मं.न कोळसो हाताळणी कंपन्यांक, खासा करून एम.पी.टी.क प्रदुशण उणें करपा संबंदांत आदेश दिल्ले व्हय? मंडळाच्या पदाधिकाऱ्यांनी कोळसो प्रदुशणाच्या कागाळीं संबंदान एम.पी.टी.क आदेश दिल्ल्याचें मान्य केलें.
- d) वॅपकोसान प्रकल्पाच्या 5-10 कि.मी. भोंवतणी हवा, उदक आनी माती तपासपाची केंद्रां खंय बसयल्लीं?
- e) अभ्यास वाठारांत आनी वास्कोत तळयो आसात हें वॅपकोसाक खबर आसा? तांणी तांच्या भूपृश्टी उदकाची गुणवत्ता तपाशिल्ली?
- f) जमनी वयल्या तळयांचेर ह्या प्रकल्पाच्या स्वरुपाचो कसलोच प्रभाव जावचो ना. तरी लेगीत अंतीम प.प्र.त. भितर अभ्यास वाठारांतल्या तळयांच्या संदर्भांतली माहिती तपशिलान दितले, अशें कंपनीन सांगलें.
- g) प्र.प्र. सल्लागारान 16 मार्च ते 20 मे मजगती भों.ह.गु. तपासणी केली (गिमांचो काळ). गिमांत प्रदुशणाचे स्तर सगळ्यांत उणे आसतात, हें सल्लागाराक खबर आसा? गीम हो तपासणी करूंक उत्कृश्ट काळ अशें आमकां दिसलें आनी मान्सून सोडून हेर खंयच्याय काळांत तपासणी करूं येता, अशें सल्लागारान सांगलें.
- h) वाऱ्याच्यो नोंदी सल्लागारान खंयच्यान मेळयल्यो? आमी त्यो एका केंद्रा वयल्यान मेळयल्यो, अशें सल्लागारान सांगलें. थळावे भूंय स्थितीक लागून वाऱ्याचे दिशेचेर परिणाम जावं येता? सल्लागारान तें मान्य केलें.
- i) हो अभ्यास फकत गिमांत आनी वाऱ्याचे दिशेचें एकूच केंद्र वापरून केला आनी तो अर्दकुटो आसा.
- j) एम.पी.टी.न सल्लागाराक एक फावट रक्कम फारीक केल्ली काय दोन फावटी? सल्लागारान सांगलें, जे.एस.डब्लू. आनी एम.पी.टी. हांणी तांकां वेगळी वेगळी रक्कम दिल्या.
- k) सल्लागारान दोन अभ्यासां खातीर माहिती दोन कडल्यान मेळयल्ली काय एकूच माहिती दोनूय कडेन वापरली?
- l) दोनूय प.प्र.त. अभ्यासांत दिल्ली माहिती एकूच आसा. ताचेर सल्लागारान एकाच केंद्रा वयल्यान ती मेजिल्ल्यान ती एकेच सारकी आसा, अशे सांगलें.

- m) दोनूय प्रकल्पा खातीर माहिती एकाच थळाचेर तपाशिल्ली?
- n) आमी लिखीत जाप दितले, अशें सल्लागारान सांगलें.
- o) भौ.ह.गु. संबंदांत मेळयल्ले माहितीची तुळा वर्सुकी सरासरी कडेन काय दिसपट्टे सरासरी कडेन केली? सल्लागारान सांगलें, तांणी ती तुळा वर्सुकी सरासरी कडेन केल्या, पूण ते लिखीत स्वरूपांत स्पश्टीकरण दितले.
- p) प.प्र.त.तल्या विखारी स्रावांची सरासरी सल्लागारान वर्सुकी सरासरी कडेन तुळा करिनासतना दिसपट्टे सरासरी कडेन केल्या. दरेका विखारी वायुचें स्पश्टीकरण तांणी सल्लागारा कडेन मागलें.
- q) लोकांनी विचारिल्ल्या सगळ्या प्रस्नांची नोंद सल्लागारान घेवची आनी तांच्यो तपशिलान जापो दिवच्यो, असो आदेश अध्यक्षांनी दिलो.
- r) संवसारीक मानक स्तरां परस भारतीय मानक स्तर चड आसतात, देखून ते सुदारपाची गरज आसा. संवसारीक स्तरांक दोन जाल्यार भारतीय स्तरांक एकूच पावंडो आसता. गोंयकारांचेर प्रदुशीत हवा खावपाची आनी दुय्यम नागरीक म्हूण रावपाची पाळी आयल्या.
- s) भूपृश्टी उदाकाच्या स्तरांची तुळा कोणा कडेन केल्या?
- t) मान्यतायप्राप्त मर्यादा दिनासतना उदकांतल्या लॅडाचे स्तर प.प्र.त. अहवालांत दिल्यात. मंडळाच्या अधिकाऱ्यांनी उदकाच्यो नोंदी पळोवन लॅडाचें प्रमाण चड आशिल्ल्याचें सांगलें.
- u) मंडळाच्या अधिकाऱ्यांनी सांगलें, पिवपाच्या उदकाचे विशिश्ट मानक स्तर आसतात. मुळाधार माहिती मेळोवपा खातीर आनी प्रभाव थरोवपा खातीर नमुने घेतात. सुरक्षा मानक स्तरांचो उल्लेख करूंक ना, जे स्तर नोंदयल्यात ते हाचे पयलींच मर्यादे भायले आसात. देखून विस्तार घातक थारतलो.
- v) तपासणे खातीर सुवातो सोदून काडपाचे निकश तांणी विचारले. सल्लागारान सांगलें प्रकल्प आघात क्षेत्रा प्रमाण थळां वेंचून काडटात. परिक्षण सुवातो असमाधानकारक आनी जाय तश्यो वेंचून काडिल्ल्यो आसात. न्हंयेचे सायडीन तपासणी करूंक ना.
- w) ध्वनी प्रदुशणाक लागून समुद्री उदकाचेर परिणाम जाता वा ना? तें मतींत घेवन थळ वेंचून काडिल्लें? एम.पी.टी.चे उत्तर दिशेक ध्वनी प्रदुशणाचे स्तर कित्याक मेजूंक नात?
- x) ध्वनी प्रदुशणाक लागून समुद्री उदकाचेर परिणाम जाता वा ना? तें मतींत घेवन थळ वेंचून काडिल्लें? एम.पी.टी.चे उत्तर दिशेक ध्वनी प्रदुशणाचे स्तर कित्याक मेजूंक नात?
- y) आपूण लिखीत जाप दितलों, अशें सल्लागारान सांगलें.

- z) हांगाची माती जड धातूंक लागून संदुशीत जाल्या हें सल्लागाराक खबर आसा? आपूण लिखित जाप दितलों अशें सल्लागारान सांगलें.
- aa) कोळश्याचो प्रभाव खूब कमी दाखयला. कोळश्याक सुरक्षीत मुल्य ना. कोळश्याक लागून स्वसनाचीं, काळजाचीं, गुरवारपणांत विपरीत जल्माचीं आनी जल्मजात दोशाचीं दुयेंसां जातात. ह्या विशयांत तांणी सल्लागारा कडल्यान लिखित जाप मागली.
- bb) धुल्ल दमना खातीर वापरिल्ल्या स्प्रिंकलरांचो आकार आनी वैशिष्ट्यां कितें? हे स्प्रिंकलर खासा करून कोळश्याचेर उदक फवारणी करपा खातीर तयार केल्ले आसतात अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- cc) आमी ताची वैशिष्ट्यां लिखित स्वरुपांत दितले अशें एम.पी.टी.न सांगलें.
- dd) धुल्ल कणांच्या आकारा परस स्प्रिंकलरांच्या उदका थेंब्याचो आकार एकतर ल्हान आसूंक जाय वा तांचे सारको आसूंक जाय. एम.पी.टी. सामान्य स्प्रिंकलर वापरता. कोळसो उदक रोधी आशिल्ल्यान तो सहज भिजना. आमचे कडेन कोळसो तज्ञ ना अशी जाप एम.पी.टी.न दिली. कोळसो तज्ञान तपाशिल्ले स्प्रिंकलर आमी वापरतात, अशें तांणी सांगलें.
- ee) कोळश्याची तपासणी करपी एजंट एम.पी.टी. वापरता? हाचे विशींची माहिती डी.पी.आर.त आसतली अशें एम.पी.टी.न सांगलें. ती माहिती भौसाक दिवंक ना.
- ff) स्प्रिंकलरांच्या थेंब्यांचो आकार कोळसो भिजोवणेक पुरक थारता.
- gg) एम.पी.टी. कडेन माहिती नाशिल्ल्यान आनी कोळसो तज्ञ नाशिल्ल्यान धुल्ल दमन पुराय रितीन अविस्वासाह आसा.
- hh) एम.पी.टी. कडेन समुद्री भूगर्भशास्त्रज्ञ आशिल्लो जाल्यार ताचें नांव अहवालांत आसतलें आशिल्लें.
- ii) ह्या प.प्र.त. खातीर वावरिल्ल्या पूण जांचीं नांवां प.प्र.त. अहवालांत येवंक ना तीं नांवां सांगचीं. तांणी अहवालांत निशाणी कित्याक करूंक ना?
- jj) लिखित जाप दितले अशें एम.पी.टी.न सांगलें.
- kk) रेंवेच्या संदर्भांत अभ्यास केला? मान्सुनांत न्हंयेंतल्यान व्हांवपी उदकाचें प्रमाण खबर आसा?
- ll) वास्कोंतल्या आनी बायणांतल्या नुस्तेकारांनी धरिल्ल्या नुस्त्याचें प्रमाण खबर आसा?
- mm) एम.पी.टी.न प.प्र.त. अहवालाच्या पान क्र. 97, तकटो 3.36चो संदर्भ दिलो आनी ती माहिती अहवालांत आसा अशें सांगलें. 2015 ह्या एका वर्साची माहिती मुळाधार माहिती खातीर फावो तितली आसा?
- nn) कोळसो धुल्लाचे भूस्तरीय संहत तपासल्यात?

- oo) लिखित जाप दितले अशें एम.पी.टी.न सांगलें.
- pp) ध्वनी प्रदूषण स्तरांची पातळणी नमुनांकन केलां? केलां जाल्यार खंयचे मानक स्तर वापरल्यात?
- qq) एम.पी.टी. कडेन ऑयल गळटी आपती येवजण आसा? अहवालाच्या 5.3.3 भितर ते सांगला अशें एम.पी.टी.च्या प्रतिनिधीन सांगलें.
- rr) पुनर्विकासाक लागून आनी खोलायकरणाक लागून जहाजांची संख्या वाडिल्ल्यान 'तारबॉलां'ची संख्या वाडटली?
- ss) ड्रेजिंगाचें 'थ्रिडी सिमुलेशन' केलां? केलां जाल्यार ते तिनूय प्रकल्पां खातीर एकूच काय वेगळें वेगळें?
- tt) एम.पी.टी.न सांगलें तिनूय प्रकल्पां खातीर एकूच नमुनांकन केलां. बिलांची संख्या वाडोवपाक आनी भ्रश्टाचारी पद्दतीक लागून तशें केलां, असो आरोप तावारीश हांणी केलो. एम.पी.टी.च्या अधिकाऱ्यांनी मागीर तीन वेगळे अभ्यास केल्ल्याचें सांगलें.
- uu) हे सुवातीचें ड्रेजिंग पयलींच जाल्लें, जाल्यार सिमुलेशन ड्रेजिंग-पुर्व काळांत केल्लें, देखून तें वापरूंक मेळना.
- vv) जलशास्त्र अभ्यास एका रुतू खातीर काय एका दिसा खातीर केल्लो?
- ww) एका रुतू खातीर केल्लो अशी जाप एम.पी.टी.न दिली. पूण प.प्र.त. अहवालांत वेगळें सांगलां, अशें तावारीश हांणी म्हणलें.
- xx) विलो लावपाचे सुवातीच्या नमुनांकना विशीं विचारलें. विलो लावपाचे सुवातीचो एक अभ्यास आनी ड्रेजिंगाचो अभ्यास केला अशें एम.पी.टी. अधिकाऱ्यांनी सांगलें.
- yy) खणून काडिल्ले सामुग्रेच्या (2500 युनीट) नमुनांकनां विशींच्या अहवालांत एक म्हयनो अशें म्हणलां. पूण ड्रेजिंग खरेंपणान केल्लें आसत जाल्यार वेंचून काडिल्ले सुवातेचेर सामुग्री 4 म्हयन्यांच्या काळांत उडयल्ली आसतली.
- zz) हो अभ्यास पर्याप्त आसा? लिखित जाप दितले अशें एम.पी.टी.न सांगलें.
- aaa) प.प्र.त. अहवालांतली विलो लावपाची सुवात भायर मारून दोन नव्यो सुवात्यो कित्याक वेंचून काडल्यो? सद्याची सुवात भरिल्ल्यान नव्यो सुवातो वेंचून काडल्यो, अशें एम.पी.टी.न सांगलें.
- bbb) एम.पी.टी. अभ्यास केले बगर नव्यो दोन सुवातो वापरता. अभ्यास करूंक नाशिल्ली सुवात सुचोवपा खातीर सी.डब्ल्यू.पी.आर.एस.न फी घेतली.
- ccc) एम.पी.टी.न पान 5.5 चो संदर्भ दिलो.
- ddd) 60% बेकायदेशीरपणान ड्रेजिंग केल्ले सामुग्रेचो विलो लावपाची परवानगी एम.पी.टी. कडेन ना.

- eee) विलो लावपाचे सुवातेचेर एम.पी.टी.न कितली विलो सामुग्री दाळ्ळी? ती सामुग्री विखारी आशिल्ली ? एम.पी.टी.न ना अशी जाप दिली.
- fff) प.प्र.त. अहवालांत दाखयल्ली विलो सुवात नवी काय पोन्नी? हे सुवातेक विलो सुवात 1 आनी विलो सुवात 2 अशें म्हणूंक जाय, अशें एम.पी.टी.न सांगलें. पूण ती नवी काय पोन्नी तें सांगूंक शकले नात.
- ggg) कसले तरेचे सामुग्रीचे विलो केलो? चड करून ती चिकणमाती आशिल्ली, अशें एम.पी.टी.न सांगलें. ही माहिती अभ्यास करिनासतना दिल्या, देखून ती गुन्यांवकारी कृती आसा.
- hhh) नुस्तेकारांक शिटकावणी दिवपी 'बुयोस' (उफेवणी कुरवो) प्रत्यक्षांत घातल्यात कांय फकत नकाश्याचेर दाखयल्यात?
- iii) ड्रेजिंगाची दिशा खंयची? एम.पी.टी.न सांगलें जहाजांचे हालचालीचेर कॅपिटल ड्रेजिंग आदारिल्लें आसता. एक फावटी चार ड्रेजर वापरिल्ले.
- jjj) प.प्र.त. अहवालांत ड्रेज केल्ले सामुग्रींतल्या निबर फातर, टायर, स्क्रॅप सामुग्री, काँक्रीट हांचो उल्लेख करूंक ना.
- kkk) ही सामुग्री विलो सुवातीचेर उडयल्ल्यान प्रदुशण जाता.
- lll) ही सामुग्री साप्प उण्या प्रमाणांत आसता आनी ती विलो सुवातेचेर उडयनात अशें एम.पी.टी.न सांगलें. हें विधान प.प्र.त. अहवालांत आसूंक जाय आशिल्लें, अशें सांगून तावारीश हांणी विरोध केलो.
- mmm) लिखित जाप दितले, अशें एम.पी.टी.न सांगलें.
- nnn) टर्निंग सर्कलाचें ड्रेजिंग केलां? कांय प्रमाणांत केलां, अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- ooo) पुनर्भरण आनी पुनर्वसन हांतलो फरक तांणी विचारलो. पुनर्भरण सामुग्री विखारी आसता वा ना? प.प्र.त. अहवालांत सांगिल्ले मान्यतायप्राप्त खणी खंय आसात? एम.पी.टी.न जाप दिवंक ना. वेर्णा आनी कुड्डाळी हांगा मान्यतायप्राप्त खणी आसात? असो प्रस्न तांणी अतिरिक्त जिल्ल्याधिकारी आनी प्र.नि.मं.क विचारलो. अधिकाऱ्यांनी तशी परवानगी दिवंक ना म्हूण सांगलें. ताचेर आमी लिखित जाप दितले, अशें एम.पी.टी.न सांगलें. सगळ्यो दोंगुल्ल्यो संवेदनशील आशिल्ल्यान पुनर्वसना खातीर माती खंय मेळटली? एम.पी.टी.न जाप दिवंक ना. हे सुवाते खातीर सामुग्री खंयच्यान हाडटले? लिखित जाप दितले अशें, एम.पी.टी.न सांगलें.
- ppp) ई.झेड.ए. अभ्यास केला? जीं बांदकामां चितल्यांत तीं धुल्ल प्रदुशण आडावंक समर्थ आसतलीं वा ना, हाची खात्री करूंक जायना. प्रवाहाचे वयले दिशेन वचपी गाळाचो अभ्यास केला?

- qqq) 7 मी. खोल उदकाचो अभ्यास कित्याक करूंक ना?
- rrr) वॅपकोसाक एम.पी.टी. कडल्यान पयशे मेळटात, देखून तांणी वस्तुनिश्च अभ्यास करूंक ना.
- sss) एम.पी.टी.न ह्या विशयांत स्वतंत्र अभ्यास करूंक ना आनी वॅपकोसान एम.पी.टी.ची कृत्रीम माहिती वापरल्या.
- ttt) वॅपकोसान एम.पी.टी.च्या फावरार तांकां जाय तसो अहवाल तयार केला आनी तांचो स्वार्थ तातूंत गुंतला.
- uuu) लोह ठोक कार्गो, कन्टेनर कार्गो आदी उसपितना तो विखारी नाशिल्ल्यान ताचे गळटीचो गंभीर प्रभाव जावचो ना, अशें म्हणलां (परि. 4.3.5). मर्क्युरी धरून सगळो कार्गो अविखारी आसता? एम.पी.टी.न आपल्या अहवालाचें समर्थन केलें आनी लिखित जाप दितले अशें सांगलें.
- vvv) बंदराच्या नेमां प्रमाण जहाजां परवानगी घेवन उफेवणी उदक (बलास्ट वॉटर) दर्यांत सोडपाक शकतात. अहवालांत मात ते तशें सोडूंक जायना अशें म्हणिल्ल्यान विरोधाभास जाला.
- www) एम.पी.टी.न उफेवणी उदक वेवस्थापन येवजण राबोवची, समुद्री पर्यावरण धोक्यांत घालचें न्हय.
- xxx) हो वाठार संवेदनशील आशिल्ल्यान एम.पी.टी.क स्राव नियंत्रण वाठार म्हूण घोशित करपाक जाय. सल्फर स्राव नियंत्रणांत दवरूंक जाय.
- yyy) एम.पी.टी.क ह्या वाठाराचे समुद्री परिस्थितिकी विशीं गिन्यान ना. मुळाधार माहिती चुकिल्ल्यान आनी अहवालांत साबार विसंगती आशिल्ल्यान प्र.प्र.च्या प्रस्तावाक मान्यताय दिवपाक विरोध केलो.
- zzz) कोळश्याची येरादारी रेल्वेंतल्यान कसलेच नियम पाळी नासतना कशी करतात, ते दाखोवपी फोटो सादर केले. वॅगना सारकीं धांपिल्ली आसनात, तीं सुमारा भायर भरिल्लीं आसतात आनी सुरवेक सावन तांचीं दारां उक्तीं आसतात, ताका लागून रेल्वे रुळांचेर कोळसो गळटी जाता आनी कोळसो लोकांच्या घरांनी वता.
- aaaa) पयल्या प्रकल्पाच्या भौ.सु. वेळार एम.पी.टी.न लागींचीं घरां बेकायदेशीर आसात अशें विधान केल्लें. पूण तांणी ते पुराव्यां सयत सिद्ध करूंक ना.
- bbbb) फाल्यां थंय भूंयस्खलन घडलें जाल्यार कलेक्टर/जिल्लो दंडाधिकारी पयलीं तांचें कायदेशीरपण पळयतलो? ताचेर अध्यक्षांनी हस्तक्षेप करून आपती वेवस्थापन येवजणेंत पयलीं लोकांचो जीव वांटायतात, अशें सांगलें.
- cccc) आपती वेवस्थापन येवजण तयार केल्या? तिची चांचणी केल्या.

dddd) खंयचीय आपती घडली जाल्यार ती सुवात खाली करपाची येवजण तयार आसा, अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.

eeee) सुक्ष्म कार्यपद्धती अभ्यास करुंक नाशिल्ल्यान रासायनीक गळटीक लागून खंयचेंय संकट आयलें जाल्यार ताका फुडो करुंक राज्याची तयारी ना.

ffff) एम.पी.टी. कडेन घोंगो शिटकावणी यंत्रणा आसा? आसा आनी तो पुराय सडा वाठारांत आयकूंक येता अशी जाप एम.पी.टी.न दिली. आतां मेरेन हो सायरन कोणेंच आयकूंक ना अशें अविनाश हांणी सांगलें.

gggg) थळा वयली येवजण, थळा भायली येवजण, आपती वेवस्थापन येवजण ह्यो भौशीक मळाचेर येवपाक जाय. ते नदरेन एम.पी.टी. तांची जायरात बी करता? ह्यो सगळ्यो येवजण्यो मुखलेपणान शाळा, हॉस्पिटलां आदी दुबळ्या संस्थांक/व्यक्तींक कळीत करपाक जाय.

hhhh) रासायनीक आपती विशीं मंडळाचे वेबसायटीचेर आपती वेवस्थापन येवजण घातिल्ली आसा.

6. श्रीमती झरिना दा कुन्हा

a) तुमी गोंयचे राखणदार आसात. देखून तुमी गोंयकारांचो हुस्को करात. एम.पी.टी., अदानी आनी जिंदालाचो न्हय.

b) लोकांनी उपस्थीत केल्ल्या प्रस्नाक जाप दिवपाक एकलोय शास्त्रज्ञ हाजीर नाशिल्लो. आमी प.प्र.त. अहवालाचेर पातयेंवक जायना.

7. श्रीमती स्वाती केरकार, केरी, फोंडें

a) गोंय राज्य प्रदुशण मंडळ ही एक नांवा पुरतीच संस्था आसा.

b) कोळसो प्रदुशण आडावपाक एम.पी.टी.न इतलीं वर्सां कितें केलें असो प्रस्न तांणी विचारलो.

c) तशेच तरेन गोंय राज्य प्रदुशण नियंत्रण मंडळान कितें केलें?

d) गों.रा.प्र.नि.मं. ही एक भौसाच्या पैश्यांचेर जगपी संस्था, पूण ती लोकां खातीर वावरिना.

e) कोळसो प्रदुशणाचो स्तर चड दिशिल्ल्यान मंडळान कंपनीक कोळसो हाताळणी उणी करपाचो आदेश दिला, अशें गोंय राज्य प्रदुशण नियंत्रण मंडळाच्या अधिकाऱ्यांनी सांगलें.

f) कोळसो हाताळणी बेगोबेग पुराय रितीन बंद करची अशी मागणी स्वातीन केली. मंडळान प्रत्यक्ष थळाचेर वचून थळ-तपासणी करची.

g) लोकांनी मांडिल्ले विचार आनी मतां फुडले कारवाये खातीर सक्षम प्राधिकार्यां कडेन पावयतले, अशें मंडळान सांगलें.

8. फा. मायकल (वकील)

- a) लोकांक उलोवपा पसून आडावपाक जायना. तांकां तांचीं नांवां बरोवपाची सक्ती करपाक जायना.

9. श्री. उद्धव पोळ

- b) तांणी सांगलें, अदानी आनी जिंदाल हांचे कडेन प्रकल्प चलोवपाक कायदेशीर मान्यताय ना. देखून हो प्रकल्प बेगोबेग बंद करपाक जाय.
- c) एम.पी.टी.च्या शास्त्रज्ञांक लोकांच्या प्रस्नांक जापो दिवंक आयलें ना. फटीची माहिती आनी दुकुमेंत तांणी दिले.
- d) कोळसो हाताळणी बेगोबेग बंद करप, हें कलेक्टराचें कर्तव्य आसा अशें तांणी म्हणलें.
- e) परवानगे बगर 65% ड्रेजिंग करप म्हणल्यार एक गुन्यांवकारी घडणूक आनी देखून एम.पी.टी.च्या अधिकाऱ्यांचेर कायदेशीर कारवाय करपाक जाय, अशें तांणी म्हणलें.

10. श्री. सिरील फर्नांडिस

- a) एम.पी.टी.च्या प्रतिनिधींक वळख करपाक लायली. ते प्रमाण श्री. सुदीन प्रभुदेसाय. श्री. अंबे, श्री. अरुण कुमार आनी श्री. त्यागी हांणी आपापली वळख करून दिली.
- b) प.प्र.त. अहवाल तयार करपाक खंयचे अधिकारी वांटेकार जाल्यात, असो प्रस्न विचारलो. कोण ना अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- c) हो प.प्र.त. अहवाल मसुदो आसा, सगळ्यो सुचोवण्यो नोंद करून घेवन अंतीम अहवालांत त्यो आसपावन घेतले अशें एम.पी.टी.च्या अधिकाऱ्यांनी सांगलें.
- d) अंतीम अहवाल इ.ए.सी.क थेट धाडटात आनी तो परतो लोकां कडेन येना, अशें मंडळाच्या अधिकाऱ्यांनी सांगलें. तांणी ह्या विधानाक विरोध केलो आनी आपणें विचारिल्ल्या प्रस्नांक एम.पी.टी. कडल्यान जापो मेळूंक जाय अशी मागणी केली.
- e) तीन दीस सेगीत वास्कोकारांनी हे सुनावणेंत वांटो घेतला आनी लोक अस्वस्थ जाल्यात. गोंय राज्य प्रदुशण नियंत्रण मंडळान आपलें काम सारकें करूंक ना.
- f) लोकांक एन.जी.टी.त वचूंक मंडळान फोर्सार केल्यात.
- g) आपले कडेन प्रदुशण तपासपाची यंत्रणा ना, अशें मंडळान झुवारी केसी वेळार कोर्टाक सांगलें.
- h) मंडळ फकत ल्हान वेवसायिकांचेरूच कारवाय करता, व्हडल्या कंपन्यांचेर न्हय.
- i) पर्यावरणाची राखण करूंक मंडळाक अपेस आयिल्ल्या कारणान लोकांक संघर्श करचो पडटा.
- j) हें मंडळ काम करिना जाल्यार तें कित्याक जाय?
- k) 25 वर्सां आदलें मंडळ आतां उरूंक ना, असो संदेश ह्या चार पांच दिसां भितर लोकांक मेळ्ळा.

- l) तांणी आपलें पावर पॉयन्ट सादरीकरण बर्थ 8 आनी 9 प्रकल्पाक विरोध करुन सुरु केलें.
- m) लोकांचे प्रस्न एम.पी.टी.च्या अध्यक्षांनी सोडोवपाक जाय. देखून तांणी हांगा हाजीर रावपाक जाय. एम.पी.टी. हाजीर आशिल्ले अधिकारी जापो दिवंक असमर्थ थारल्यात.
- n) 1888 वर्सा एम.पी.टी.ची स्थापना ब्रिटीशां वांगडा पुर्तुगिजांनी केली.
- o) मुरगांव बंदर लेगीत पुर्तुगिजांनी बांदिल्लें. तें संरक्षीत वाठार आसा आनी आयज तें प्रकल्प वाठाराचे शिमेर आसा.
- p) सुरवेक फकत तीन बर्थांनी बंदराची सुरवात केल्ली. आयज बंदराचेर 11 बर्थ आसात.
- q) कितल्याश्याच हजार वर्सा सावन नुस्तेकार वास्कोत रावतात. ते तांचो परंपरीक वेवसाय करतात.
- r) एम.पी.टी. परंपरीक नुस्तेकारांच्या सुवातींचेर अतिक्रमण करता.
- s) प.प्र.त. अहवालांत वास्कोतल्या 50 हजार लोकसंख्येचो उल्लेख लेगीत करुंक ना.
- t) प.प्र.त.अहवालांत प्रकल्पाक लागीं आशिल्ल्या किल्ल्याचो उल्लेख लेगीत एम.पी.टी.न करुंक ना.
- u) एम.पी.टी.न आयात केल्ली सगळी सामुग्री विखारी आनी घातक आसता.
- v) बंदरा लागीं आशिल्ल्या 28 पेट्रोल टांक्यांचो उल्लेख लेगीत ह्या अहवालांत करुंक ना.
- w) 10 वर्सा आदीं कोळश्यांचे हाताळणेक सुरवात जाल्ली. हे खातीर 6 आनी 7 अशे स्वतंत्र बर्थ आशिल्ले.
- x) एम.पी.टी. आयज कोळश्याची हाताळणी 400% वाडोवंक सोदता.
- y) कोळसो हाताळपाची बंदराची सद्याची क्षमताय 40 द.ल.ट. आसून लेगीत एम.पी.टी. 100 द.ल.ट. कोळश्याची हाताळणी करपाक सोदता.
- z) बायणा खाडी ताब्यांत घेवपाचो एम.पी.टी.चो विचार आसा.
- aa) तशेंच वास्को खाडी लेगीत ताब्यांत घेवपाचो विचार एम.पी.टी. करता.
- bb) नुस्तेकारांनी एम.पी.टी.च्या विस्तारा उपरांत विस्थापीत जावचे असो उपाय एम.पी.टी.न काडला. तांणी खंय विस्थापीत जावचे तें मात तांणी सांगिल्लें ना.
- cc) एम.पी.टी. गोंयचे सोयरे. तांकां आमचो हक्क काडून घेवपाचो अधिकार बिलकूल ना.
- dd) बायणाच्या विकासाक लागून थळाव्यांक कसलोच लाब जावचो ना. हें खासा प.प्र.त. अहवालांतूच सांगलां.
- ee) वास्को खाडीचो विकास करुन एम.पी.टी. थळाव्या नुस्तेकारांक विस्थापीत करुंक सोदता आनी तांच्या जगपाच्या हक्कांचें उल्लंघन करता.
- ff) प.प्र.त. अहवालांत एम.पी.टी.च्या सामकें लागीं आशिल्ल्या संरक्षण आस्थापनांचो उल्लेख करुंक ना.

- gg) चिखली खाडी 5 कि.मी.चेर आसा, हें वॅपकोसाक खबर आसा? जर खबर आसा जाल्यार अहवालांत कित्याक घालुना? असो प्रस्न तांणी केलो.
- hh) वॅपकोसान तांकां जाप दिवंक न्हयकार दिलो. जाप दिवंक ना हाचो अर्थ तांकां तो खबर ना, अशें तांणी म्हणलें. चिखली खाडी समुद्री जैव-वेवस्थेचो कणो आसा.
- ii) चिखली खाडी संरक्षित सुवात म्हूण घोशीत करपाची गांवकारांची इत्सा आसा.
- jj) एन.जी.टी.न डॉ. बबन इंगोले हांचो अहवाल मानून घेतिल्ल्यान आयज एम.पी.टी.क लोकां मुखार येवचें पडलां.
- kk) विंडो पॅन ऑयस्टर (कालवां) ही एक सैमाची गोंयांक दिल्ली भेट. पूण तिचो उल्लेख ह्या अहवालांत जावंक ना.
- ll) ड्रेजिंगाक लागून पुराय चिखली खाडी बुडटली आनी हांगाच्यो सगळ्यो प्रजाती नश्ट जातल्यो.
- mm) चिखली खाडीचें अस्तित्व एम.पी.टी.न मान्य करूंक ना आनी वॅपकोसानूय तिचो उल्लेख करूंक ना.
- nn) जैव-विविधताय आनी वन्यजीण नश्ट करपाचो अधिकार एम.पी.टी.क ना.
- oo) 1500 वर्सां आदीं चिखली खाडीचेर गोंयांतलो पयलो मनीस सांपडिल्लो, ताचोय उल्लेख ह्या अहवालांत करूंक ना.
- pp) ह्या वाठारांतल्या सुकणीं आनी किटकांची नोंद थळाव्या लोकांनी लेगीत केल्या.
- qq) एम.पी.टी.चो विस्तार आनी ड्रेजिंगाक लागून नुस्तें नश्ट जातलें आनी ताचो परिणाम नुस्तेकारांचेर आनी अन्न पुरवणेचेर जातलो.
- rr) ह्या वाठारांत 10% अधिसुचीत जमाती म्हणल्यार आदिवाशी रावतात. एम.पी.टी.न तांचो आनी तांचेर जावपी परिणामांचो उल्लेख करूंक ना.
- ss) ग्रांद आयलँडाचेर कोरल सांपडटात. तांचोय उल्लेख करूंक ना, देखून कोरल नश्ट जावपाचो हुस्को तांणी परगटायलो.
- tt) ऑस्ट्रेलियांत अदानीचेर 'कोरल रिफा'चें लुकसान केल्ल्याचे आरोप आसात. गोंयांत ते तेंच करपाक सोदतात.
- uu) 15 कि.मी. भितरल्या संवसारीक दायज वास्तुंचो उल्लेख तांणी करूंक ना.
- vv) एम.पी.टी.च्या प्रशासकी इमारतीच्या सामकी लागीं आशिल्ल्या एंग्लिकन चर्चीचो उल्लेख करूंक ना.
- ww) अमोनियाची सांठवण टांकी, संरक्षणाची आस्थापनां, हॉस्पिटलां, शाळा हांचो फॉर्म । भितर कांयच उल्लेख करूंक ना. पर्यावरणी प्रभाव मार्गदर्शक सुचोवण्यांचें आनी अधिसुचोवण्यांचे उल्लंघन कंपनीन केलां.

- xx) सलिम अली पक्षी अभयारण्य, आगवाद किल्लो, रीश मागूस किल्लो, जी.एम.सी., मंगशीचें आनी म्हाड्डोळचीं देवळां, एन.आय.ओ. ह्या सगळ्यांचो कसलोच उल्लेख कंपनीन करूंक ना.
- yy) फॉसफॉरसाच्यो टांकयो, अमोनियाच्यो टांकयो आनी कोळसो ह्या उजो लागपी घटकांचो अभ्यास कंपनीन करूंक ना, अशेंय मत तांणी मांडलें.
- zz) एम.पी.टी. फकत आपल्या अधिकाऱ्यांचो हुस्को आसा वास्कोकारांचो न्हय.
- aaa) एम.पी.टी. लागीं हजारांनी लोक रावतात तांचो उल्लेख लेगीत एम.पी.टी.न करूंक ना, म्हूण तांणी शीण काडलो.
- bbb) 5ए आनी 6ए ड्रेजिंग, बर्थ 8ए आनी 9ए आनी रेल्वे दुपेटीकरण अशे तरेन एम.पी.टी.न आपलो वेवसाय चार वांट्यांनी विभागून घातला.
- ccc) आपल्या कामगारांचो कसलोच हुस्को एम.पी.टी.क ना.
- ddd) प्रदुशण नियंत्रण मंडळाचे आदेश एम.पी.टी. केन्नाच मानिना.
- eee) ऑयल सांठवणेच्यो व्हड टांकयो हो एम.पी.टी.क व्हड धोको आसा. पूण ह्या धोक्याचो कसलोच उल्लेख कंपनीन करूंक ना.
- fff) तांकां फकत नफो आनी आपल्या अधिकाऱ्यांक जाल्लो फायदो जाय. गोंय, गोंयकार, गोंयचें पर्यावरण हांचे विशीं एम.पी.टी.क कायच पडिल्लें ना.
- ggg) आपती वेवस्थापन येवजण कंपनीन तयार केल्ली ना.
- hhh) फटीचो प.प्र.त. केल्ल्या खातीर लोकांनी एम.पी.टी.क ब्लॅक लिस्टांत घालूंक जाय आनी हो अहवाल पुराय रितीन चुकीचो मानूंक जाय.
- iii) मुळाधार माहिती गायब आसा. प.प्र.त. अहवाल तयार करतना बंदरा वयले नेमावळीचें उल्लंघन जालां. नेमावळी प्रमाण हो अभ्यास 10 कि.मी. न्हय तर 15 कि.मी. क्षेत्राचो जावंक जाय.
- jjj) नमुनांकन हाताळणी तपासणी एम.पी.टी.न करूंक ना वा तिका कसलोच तार्कीक आदार ना.
- kkk) हो अहवाल भायर मारून परतून नव्यान तयार करपाची गरज तांणी परगटायली. प्रकल्प प्रस्ताव भायर मारपाक जाय.
- lll) 12 वे पंचवर्सुकी येवजणेच्या 2012-17 च्या जहाज बांदणी मंत्रालयाच्या बंदर क्षेत्रा खातीरच्या वर्किंग ग्रुपाच्या अहवालाचो संदर्भ दिलो.
- mmm) हो प्रकल्प वेदान्ता खातीर चल्ला.
- nnn) अदानी बर्थ 8, 9 आनी 9ए चलयतलो. सद्या बर्थ 7 तीस वर्साच्या लिजाचेर अदानी चलयता. अदानी मुखार वेदान्ता कडल्यान आमचे बर्थ 8 आनी 9 काडून

घेतलो. वेदान्त हें फकत भायलें रुपडें आसा, हो अदानीक फाटल्या दारान दिल्लो प्रवेश आसा.

- ooo) एम.पी.टी. चो अध्यक्ष वर्किंग ग्रुपाचो वांगडी आसता.
- ppp) हेर खंयचेंय बंदर 19 मी. खोलाये मेरेन ड्रेज केलां? 19 मी. खोल मेरेन एकूय पोर्ट खणुंना, अशें कंपनीच्या अधिकाऱ्यांनी सांगलें. 19 मी. मेरेन खोल खणिल्लो हो देशांतलो एकमेव पोर्ट आसा, अशी माहिती तांणी मुखार दिली. हे खालाये मेरेन वचपाचें कारण कितें?
- qqq) रामसेतू प्रकल्पाचो अभ्यास करुंक यंत्रणा नेमिल्ली. एन.आय.ओ.न तांचो प्रकल्प अभ्यास केल्लो. एम.पी.टी.न ह्या प्रकल्पाचो प.प्र.त. तयार करुंक एन.आय.ओ.क कित्याक नेमुंना? असो प्रस्न तांणी उपस्थित केलो.
- rrr) एम.पी.टी.च्या सगळ्या प्रकल्पांचो एकंदरीत अभ्यास जाणकार समितीन करचो अशी मागणी तांणी केली. ह्या समितीचेर जाणकार आनी सायंटिस्टांची नेमणूक बादीत थळाव्या नुस्तेकारांनी आनी भागीदारांनी करची, अशी मागणी तांणी केली.
- sss) हॉस्पेट-वास्को रेल्वे रुळाचें दुपेटीकरण हो एम.पी.टी.च्या बिजनेस येवजणेचोच वांटो आसा, अशेंय मत तांणी उक्तायलें. हे संबंदांत अहवालांत बरोवंक जाय आशिल्लें, अशेंय तांणी सांगलें. हे एकामेका कडेन जोडिल्ले प्रकल्प आसात आनी तांचो एकवटीत परिणाम अभ्यासपाची गरज आसा. रेल्वे मार्ग राष्ट्रीय आरक्षीत रानांतल्यान वता.
- ttt) वर्किंग ग्रूप अहवालांत फॉसील इंधनाक लागून हवेचें सगळ्यांत चड प्रदुशण जाता अशें बरयलां. तरी लेगीत एम.पी.टी. कोळश्याचो कार्गो वाडोवपाक सोदता. एम.पी.टी.क क्रुज टर्मिनलाक उर्बा दिवपा खातीर वेंचून काडिल्ली. पूण एम.पी.टी. मात हे येवजणे आड वचून कोळश्याक उर्बा दिता.
- uuu) वर्किंग ग्रुपान हवा प्रदुशण ही गंभीर बाब मानल्या आनी जिवाश्म इंधन हो हवा प्रदुशणाचो मुखेल स्रोत अशें म्हणलां. तरी एम.पी.टी. हळशिकावण्या आनी धुल्लमय कोळश्याक उर्बा दिता. 12 वे येवजणेंत कोळश्या सारक्या घातक कार्गोचेर बोट दवरिल्लें आनी ताची आयात उणी करपाचेर आनी तो टप्प्याटप्प्यान बंद करपाचेर भर दिल्लो. कोळसो हाताळणी प्राधान्यान टप्प्याटप्प्यान बंद करपी एक बंदर म्हून तांणी मुरगांव बंदराक वेंचून काडिल्लें. मुरगांव बंदरान कोळसो हाताळणी पर्यायी सुवातेचेर हालोवपाक जाय अशें ते येवजणेंत म्हणिल्लें. जहाज बांदणी मंत्रालयाचे 12 वे येवजणेंतली शिफारस मानून घेवन एम.पी.टी.न कोळसो हाताळणी एम.पी.टी. विकसीत करुंक सोदता त्या जयगड बंदराचेर हालोवची, अशें तांणी सांगलें.

तो मेरेन घातक उपक्रम आनी प्रदुशण टाळपा खातीर एम.पी.टी.न कोळसो हाताळणी बंद करची.

vvv) हे येवजणेंत घातक सामुग्री बंदरा कडल्यान आनी दाट लोकसंख्येच्या वाठारां कडल्यान पयस व्हरपाची नोंद केल्या.

www) तशेंच एक बर्थ नुस्तेकार आनी तांच्या वेवसाया खातीर ऑपचो.

xxx) एम.पी.टी.न ते येवजणे प्रमाण उण्यांत उणें, कोळसो हाताळणी जयगड हांगा हालोवची पडटली, अशी तांणी मागणी केली.

yyy) ह्या अहवालांत हे गजालीचो कांयच उल्लेख ना.

zzz) गोवा सरकार आनी गोंय सरकाराची सगळीं खातीं आनी गोंय राज्य प्रदुशण नियंत्रण मंडळान एम.पी.टी.च्या ह्या प्रकल्पाक परवानगी दिवपाक जायना.

aaaa) प.रा.ह.ब.मं. आनी ई.ए.सी.चेर गोंयकारांचो पुराय विस्वास आसा. देखून लोकांनी उस्फूर्तपणान सुनावणेंत वांटो घेतला. गोंयच्या मुखेलमंत्र्यान एम.ओ.इ.एफा.चेर आरोप करता आसतना, गोंयांतल्या मायनिंग प्रकल्पांक मान्यताय दितना अधिकाऱ्यांनी पयशे घेतिल्ल्याचे आरोप केल्यात. हे संबंदांत तांणी प.रा.ह.ब.मं. कडल्यान स्पश्टीकरण मागलां.

bbbb) गोंयच्या मुखेलमंत्र्यान प.रा.ह.ब.मं.चेर आरोप करता आसतना, गोंयांत प.मं. दितना तांणी पयशे घेतिल्ल्याचे आरोप केल्यात.

cccc) श्री. नितीन गडकरी आनी पर्यावरण मंत्र्यान एम.पी.टी.क मजत करपा खातीर जायते कायदे मोडल्यात ह्या खबरा पत्रांतल्या अहवालांचोय बी तांणी संदर्भ दिलो. ते संबंदांतल्यो कांय स्लायडस्तांणी दाखयल्यो. मंत्र्यांनी कांय व्यक्तींक लाब दिवपा खातीर हे प्रकल्प लादले. गडकरी हांणी हे प्रकल्प पारीत करपा खातीर भौशीक सुनावण्यांक सवलत दिली.

dddd) खारीवाड्या वयल्या नुस्तेकारांच्या यत्रांक लागून एम.पी.टी.चें बेकायदेशीर ड्रेजिंग बंद पडलें. एम.पी.टी.न दर्यादेगेचें पुनर्वसन करून ती मूळ अवस्थेंत हाडूंक जाय, अशी मागणी तांणी केली.

eeee) ह्या प्रकल्पाक मंजूरी दिवपाक तांणी पुराय विरोध केलो.

ffff) ह्युमन रायट्स सोसायटी आनी आपूण एम.इ.ओ.एफा.न नितीन गडकरी आनी जावडेकार हांची सी.बी.आय. वरवी चौकशी करपाची मागणी तांणी केली.

gggg) ह्या प्रकल्पाक विरोध करपी लिखित टिपण तांणी सादर केलें. पर्यावरणी संवेदनशील सुवातां विशीं अर्दकुटी माहिती दिल्या. अभ्यास वाठारांतल्या वन्यजीव संरक्षण अधिनियम, 1972 तल्या अनुसूची I आनी IV भितर आसपावपी सुकणीं, नुस्तीं, सस्तन प्राणी हांचो उल्लेख प्र.प्र. न करूंक ना. मोपा विमानतळाच्या प.प्र.त.

कडेन तुळा करून प्र.प्र.न ह्या प्रकल्पाच्या संदर्भात सल्लागार क्षेत्र आनी सल्लागाराची भूमिका उपलब्ध करूंक ना. आपल्या अतिरिक्त सादरीकरणाच्या पान 15 चेर, तांणी प्र.प्र.न वातचक्र तकटो दिवंक ना, हें नदरेक हाडून दिलें. पान 17-19 मजगती, हॉस्पेट-वास्को रेल्वे दुपेटीकरण लेगीत ह्या प्रकल्पा कडेन जोडिल्लें आसा अशें तांणी सांगलें. हो दोट्टी मार्ग पश्चिम घाटांतल्या राष्ट्रीय आरक्षीत रानांतल्यान वता, ताचोय प.प्र.त. भितर उल्लेख ना. तशेंच महामार्गाचें चौपदरीकरण आनी हेर मार्गांची जोडणी लेगीत ह्या प्रकल्पा कडेन जोडिल्ली आसा, असो आरोप तांणी केलो. वर्तमानपत्री कात्रणां दिवन तांणी पान 20 चेर चडावत तपशील दिले. पान 12 चेर प्र.प्र.न 'कट अँड पेस्ट' वावर केला, अशें तांणी सांगलें. ह्या संदर्भात सं.सं. पुर्तताय अहवाल तयार करून सादर करपाची गरज तांणी उक्तायली. हें पान प्र.प्र.क दाखोवन तांणी हें केलां काय म्हूण तांकां विचारलें.

hhhh) आमी ताची द घेतल्या आनी गरजेची पुर्तताय करतले, अशी जाप सल्लागारान दिली.

iiiii) सं.सं. ची पुर्तताय जावंक नाशिल्ल्यान प.प्र.त. अभ्यास अर्दकुटो आसा आनी देखून ती स्विकारपाक मेळना. अनु. क्र. 9 प्रमाण ड्रेजिंगाचो प्रभाव अभ्यासपाची गरज आशिल्ली. एम.पी.टी. न तो वावर एन.आय.ओ.क दिला? आमी तो वावर एन.आय.ओ. क दिला आनी अहवालाची वाट पळयतात, अशें कंपनीन सांगलें.

iiiii) पुराय अहवाल चुकींनी भरला आनी अभ्यास क्राचे आदीच निश्कर्श काडल्यात. देखून प.प्र.त. भायर मारपाक जाय आनी एन.आय.ओ. वरवी नवो प.प्र.त. अहवाल तयार केल्या उपरांतच भौशीक सुनावणी घेवंक जाय.

11. श्री. कस्तोदियो डिसौजा, खारीवाडा

- एम.पी.टी.च्या अधिकाऱ्यांनी सुनावणेक हाजीर रावपाक जाय. हाजीर आशिल्ल्या एम.पी.टी. अधिकाऱ्यांची तांणी वळख करून घेतली.
- एम.पी.टी.चे चार अधिकारी हाजीर आशिल्ले.
- आदल्या तेंपार बर्थ 11 ते हिंदू मसणी मेरेन दर्यादेग आशिल्ली.
- मान्य आसा - एम.पी.टी.
- आयज ताची स्थिती कितें आसा?
- आयजूय ती दर्यादेग आसा आनी थंय फिशींग जेटी आसा अशी तांकां एम.पी.टी.च्या अधिकाऱ्यांनी जाप दिली. आपूण 1975 त जल्मांक आयिल्लो. ड्रेजिंगाक लागून आयज थंय ती दर्यावेळ ना. बर्थ 11 चे उबारणे वेळार तो बीच नश्ट जालो.
- हे गजालीची अध्यक्षांनी तपासणी करची आनी खरेंपण जाणून घेवचें अशें तांणी मागलें.

- h) बर्थ 8, 9 चेर एम.पी.टी. कितें करता?
- i) असो प्रस्न विचारतकीच आमी गोवा सीपोर्ट लिमिटेडा कडेन केंद्र सरकारा सयत कबलात केल्या आनी ताची प.मं. मेळोवप ही आमची जापसालदारकी आसा, अशें एम.पी.टी.न सांगलें.
- j) जिंदाल पयले सुनावणेक कित्याक आयिल्लो?
- k) जे.एस.डब्लू. बर्थ 5ए आनी 6ए चे पयले सुनावणेक आयिल्ली, अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- l) बायणा रांपणकारांची संघटना आनी ओल्ड क्रॉस फिशींग सोसायटी हांणी बर्थ दिवपाची मागणी एम.पी.टी. कडेन केल्ली जाल्यार एम.पी.टी. तांची मागणी आयकतली आसली?
- m) नुस्तेकार दर्याचो राजा आसता. ताणें मागल्यार तुमी ताका बर्थ दितले ?
- n) उलोवप्यान उपस्थित केल्लो मुद्दो संबद्ध नाशिल्ल्यान जाप दिवंक शकनात अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- o) बर्थ 8, 9 खातीर एम.पी.टी.न निविदा केन्ना काडिल्ली?
- खबरापत्रांनी जायरात दिवन आर.एफ.क्यू. 1 डिसेंबर, 2015 दिसा निविदा काडिल्ली. निविदा स्टरलायट पोर्ट लिमिटेड हांकां दिवपाच्या निर्णयाक कंपनीन मान्यताय दिली आनी ते प्रमाण 23 सप्टेंबर, 2016 दिसा कन्सेशन करार जालो.
- p) ताचेर तांणी अध्यक्षकाक हो अर्ज फाटी घेवन हो प्रकल्प रद्द करपाची मागणी केली. आर.एफ.क्यू.ची जायरात खंयच्या खबरांपत्रांनी उजवाडायल्ली?
- कंपनीन सांगलें, इकॉनोमिक्स टायम्स, बिजनेस टायम्स, इंडियन ट्रेड जरनल आनी कंपनीच्या वॅबसायटीचेर उजवाडायल्ली.
- q) ती थळाव्या खबरापत्रांनी उजवाडायल्ली?
- r) ना अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- s) थळाव्या खबरापत्रांनी उजवाडावपाक तुमचे कडेन पयशे नाशिल्ले?
- t) आपूण खबरापत्रां वाचिना अशें एम.पी.टी.अधिकाऱ्यान सांगलें.
- u) कायद्यान ती थळाव्या खबरापत्रांनी उजवाडावपाक जाय आशिल्ली. ताका लागून गोंयकारांक ते विशीं कळटले आशिल्लें.
- v) गोंयकार आनी नुस्तेकार लेगीत पावणेंत वांटो घेतले आशिल्ले.
- w) एम.पी.टी.न सगळे बर्थ भायल्या लोकांक दिता गोंयकारांक मात एकूय दिना. थळाव्या खबरापत्रांनी जायरात दिवंक नाशिल्ल्यान तांणी गोंयकारांक हे पासून वंचीत केल्यात.
- x) गोंयकार वाचिनात अश्याच पेपरांनी एम.पी.टी.न मुजरत जायरात घाली.
- y) थळाव्या नुस्तेकारांक बर्थ दिवचो अशी तांणी परतून मागणी केली.

- z) ह्या प्रकल्पाचें टेंडर परतून काडचें. भौशीक सुनावणी परतून घेवची अशीय बी मागणी तांणी केली.
- aa) तुमी निविदा परतून काडटले?
- bb) त्या प्रस्नाक कंपनीन जाप दिवंक न्हयकार दिलो.
- cc) एम.पी.टी.क जाय जाल्यार हो प्रकल्प फाटी घेवं येता वा टेंडर परतून काडूं येता, पूण ते जाप दिवंक तयार नात, अशें अध्यक्षांनी सांगलें.
- dd) टेंडर परतून काडपाक मेळना कारण कन्सेशनाची कबलात हाचे आदींच जाल्ली आसा.
- ee) जर गोंयकारांक बर्थ 8 वा 9 मेळना जाल्यार हो प्रकल्प रद्द जावपाक जाय.

12. श्री. आलेक्झांड्रो पाशेको, सडा

- a) तीन सुनावण्यो घेवन सभेच्या अध्यक्षांनी लोकांक लुटल्यात, असो आरोप तांणी केलो.
- b) तिनूय सुनावण्यांक तांणी विरोध केलो.
- c) सड्यार कोळसो प्रदुशण जालां आनी भुरगीं सारकी दुयेंत पडटात, अशें तांणी म्हणलें.
- d) गोंय राज्य प्रदुशण नियंत्रक मंडळाक आनी सरकाराक मात प्रदुशण अजिबात दिश्टी पडना, अशें तांणी सांगलें.
- e) 'क्विंग' जहाज मुंगरिल्लें तेन्ना मंडळाचे अधिकारी थंय तपासणी करूंक गेल्ले. वेस्टर्न इंडिया शिपयार्ड लिमिटेडच्या कामगारांक तेन्ना अटक जाल्ली आनी शिर्विसे वयल्यान तांकां काडून उडयल्ले हाची तांणी याद करून दिली.
- f) गोंय राज्य प्रदुशण नियंत्रण मंडळाक प्रदुशण उणें करूंक जमलें ना आनी तांणी कोळसो हाताळपी कंपन्यांक दंड लेगीत दिवंक ना.
- g) कोळश्याचे येरादारीक लागून प्रदुशण जाता.
- h) भौशीक सुनावणेक हाजीर राविल्ल्या लोकां विशीं चिंतपाची गरज आसा, अशें तांणी कलेक्टर, प्रदुशण नियंत्रण मंडळ तशेंच प्रकल्प प्रस्तावकाक सांगलें.
- i) वास्कोतलें कोळसो प्रदुशण बंद जावंक ना जाल्यार लोक आंदोलन करतले.

13. श्री. सिद्धार्थ कारापुरकार, मडगांव

- a) हे तिनूय प्रकल्प एकूच आसात जाल्यार ते वेगवेगळे कित्याक दाखयल्यात? ड्रेजिंग केले बगर एकूय प्रकल्प फुडें वचपाक शकना.
- b) प्रकल्पाचे लाबार्थी आशिल्ल्या वेदान्ता विशीं कसलोच उल्लेख कित्याक ना?
- c) वेदान्त ही एक दुबावीत कंपनी आसा, अशें शहा कमिशन अहवालांत सांगलां.
- d) गुन्यांवकारी कंपन्यांचेर मर्यादा घालिनासतना तांकां परवानगी दिली जाल्यार तांचे कडल्यान वसुली कशी जातली?
- e) वेदान्ताच्या बेकायदेशीर मायनिंग प्रकल्पांत लेगीत एम.पी.टी. भागीदार आशिल्ली.

- f) थळाव्या नुस्तेकारांक बर्थ दिनात. वेदान्ता सारकिल्ल्या कंपन्यांक मात प्राधान्य दितात.
- g) प.प्र.त. करतना बंदरांचे नेमावळीचो (गायडन्स मॅनुअल) आधार घेवपाक जाय अशिल्लो. तसो आधार आमी घेतला, अशें कंपनीन सांगलें.
- h) त्या मॅनुअलांत रेल्वे आनी रस्त्याचो अभ्यास करप गरजेचो आशिल्लो, पूण अहवालांत ताचो कांयच उल्लेख करूंक ना. अहवालांत जें बरयलां तें खरें आसा आनी एम.पी.टी. ताका बांधील आसा.
- i) पूल बांदकाम केल्ल्या कारणान बायणांतली सगळीं घरां मोडचीं पडलीं, ताचोय उल्लेख अहवालांत करूंक ना. फकत पयश्यांच्या फायद्या खातीर सी.आर.झेड. कायदो लावन थळाव्या नुस्तेकारांचीं घरां मोडपाचें वावर चल्ला, अशें श्री. कारापूरकार हांणी सांगलें.
- j) एम.पी.टी.न बेकायदेशीर ड्रेजिंग केल्ल्याचें मान्य केलां. तांकां ड्रेज केल्ले सामुग्रेचो विलो लावपाची परवानगी कोणें दिली? डम्पींग बंदराच्या अधिकार-क्षेत्रांत येता. विलो लावपाचें तें क्षेत्र सी.डब्ल्यू.पी.आर.एस.न शास्त्रीय नदरेन सोदून काडून आरक्षीत केलां. ड्रेजिंगा वेळार प.मं. घेतिल्ली, अशें एम.पी.टी.न सांगलें.
- k) साबार वर्सां आदी एक जर्मन जहाज हांगा मुंगरिल्लें. ड्रेजिंगा वेळार त्या जहाजा वयली संपत्ती खंय गेली? अश्या आधारहीण आरोपांक कंपनी जाप दिवपाक शकना. पूण जहाज आसपाक जाय आशिल्लें थंय आसा, अशी जाप कंपनीन दिली.
- l) फॉर्म I भितर रान खातें आनी वन्यजीव मंजुरेची गरज ना, अशें बरयला. पूण चड सामुग्री येतकीच रेल्वेचें दुपेटीकरण जातलें आनी रेल्वे सहाद्री घाटांतल्यान वचपाची आशिल्ल्यान रानखात्याची परवानगी जाय पडटली. प्रकल्प सुवाते सावन हे वाठार जायते पयस आशिल्ल्यान तशे परवानगेची गरज ना, अशें कंपनीच्या अधिकाऱ्यांनी सांगलें.
- m) मॅनुला कडेन ही गजाल कशेच तरेन सुसंगत ना. मंडळान तांकां 25% कोळसो हाताळणी उणी करपाक सांगल्या. भौशीक सुवातेर सिगार ओडूंक मनाय आसता. तेच तरेन वास्को शारांत स्वास घेवपाकूच मनाय करपी कायद्याचो बोर्ड लावचो, अशी मागणी तांणी केली.

14. श्री. रुपेश शिंदे

- a) पर्यावरणी संवेदनशील थळां आसात? ह्या प्रस्नाक फॉर्म I भितर ना अशी जाप कंपनीन दिल्या. पूण कालच्या चॅनल खोलायकरणाच्या प्रकल्पांत मात तांणी हय अशी जाप दिल्ली. ह्या मुद्द्याची दखल घेतल्या, अशें कंपनीच्या अधिकाऱ्यांनी सांगलें.

- b) तशेंच फॉर्म 1 च्या अनु. क्र. 4 भितर त्याच प्रस्नांक ना अशी जाप दिल्या. पूण कालच्या सुनावणेच्या फॉर्म 1 भितर हय अशी जाप दिल्ली.
- c) तीच गजाल अनु. क्र. 8 भितर घडल्या म्हणपाचें तांणी सांगलें.
- d) 28,000 ही ह्या वाठाराची लोकसंख्या न्हय तर मुरगांव विधानसभा मतदारांची संख्या आसा अशें तांणी सांगलें.
- e) मुद्दो 9 आनी 10 भितर लेगीत कालचे आनी आयचे सुनावणेंत दिल्ली माहिती परस्पर विरोधी आसा, अशें शिक्रे हांणी सांगलें.
- f) खंयचीय माहिती जर फट आसली जाल्यार प्रकल्प रद्द करपाचें उतर कंपनीन प्रतिज्ञापत्रांत भितर दिला. दोनूय प्रकल्पांनी एकामेकाच्या आड माहिती दिल्ली कारणान, खंयचो तरी एकूच प्रकल्प सुरु दवरूं येता, दुसरो बंद करचो पडटलो, अशें तांणी सांगलें.
- g) अनु. क्र. 8.3 भितर जाप हय अशी आसा, पूण कालचे सुनावणेच्या फॉर्म 1 भितर ना अशी जाप दिल्ली. भूंयकांप जाल्यार कालच्या प्रकल्पाचेर ताचो परिणाम जावचो ना ?
- h) प.मं. मेळोवपा खातीर वेदान्त कित्याक वचुंन्या? ह्या प्रस्नांचेर कंपनीन अशी जाप दिली, वेदान्ता कडेन केल्ले कबलाती प्रमाण एम.पी.टी.न प.मं. मेळोवन दिवप बंधनकारक आसा. सावथ वेस्ट पोर्ट आनी वेदान्त हांचे कडेन वेगवेगळ्या वेळार कबलाती जाल्यात, अशेंय बी कंपनीन सांगलें.
- i) सावथ वेस्ट पोर्ट आनी प्रकल्प प्रस्तावक हांचो फॉर्म 1 कसो बदलता ? हाचेर जाप दितना फॉर्म 1 भितर जी माहिती दिल्या ती खरी आसा. आयच्या प्रकल्पाच्या बाबतींत कसल्योच कायदेशीर केली चालू नात, अशें कंपनीन सांगलें.
- j) एम.पी.टी.ची मुळाधार माहितीच फट आसा. एकूच संस्था फॉर्म 1 दोन तरेन कसो भरूंक शकता? कालच्या आनी आयच्या फॉर्मां भितर खूब तफावत आसा, अशें श्री शिक्रे हांणी सांगलें.
- k) अहवालाचो परिच्छेद 2.8.1 वाचून दाखयलो. आपणें पर्यावरणाचे वेबसायटी वेल्यान तो डाउनलोड करून घेतिल्लो. तांतूतलें चित्र 2.4 चो नंबर चुकला. ताची माहितीय बी चुकल्या, अशें तांणी म्हणलें. ती माहिती 2.4.3 भितर आसा, अशें कंपनीच्या अधिकाऱ्यांनी सांगलें.
- l) ह्या प्रकल्पांतलें ड्रेजिंग आनी कालच्या प्रकल्पाची शीम एकूच आसा? कंपनीन हय म्हूण जाप दिली. बर्थ 8, 9 आनी 9 ए भितर चॅनलाचो आकार कितें आसतलो? एम.डी. 7 भितर खोलाय 14.3 मी. आसा. ती ड्रेजिंग केले उपरांत 19. 5 मी. खोल जातली अशी जाप कंपनीन दिली.

- m) हाचेर न्यूटनाच्या गती शास्त्राच्या सिद्धांता प्रमाण टर्निंग सर्कलाची खोलाय जर 19.5 जावंक जाय जाल्यार जहाजां बर्थ 8, 9 भितर येवचीं पडटलीं. हें खरें जाल्यार तिनूय प्रकल्प एकूच आसात, एका मेकांक जोडिल्ले आसात, अशे तांणी म्हणलें.
- n) जहाजां चॅनलांत कशीं येतलीं ताचेर आदारून चॅनलांचें ड्रेजिंग करतले अशी जाप कंपनीन दिली.
- o) एम.पी.टी. जर ह्या वाठारांत ड्रेजिंग करतली आनी चॅनलाचे शिमेक आफुडटली जाल्यार चॅनलाचो स्तर स्थिर कसो उरूंक पावतलो ? ताचेर एम.पी.टी.न दोन वेगवेगळ्या प्रकल्पां खातीर अर्ज केला, अशी जाप दिली.
- p) जो मेरेन तुमी कॅपिटल ड्रेजिंग करिनात तो मेरेन बर्थ 8, 9 आनी 9 ए चेर मुखा वयलें ड्रेजिंग शक्य ना. घरा मुखा वयले फुटपाथाची देख दिवन ताणें ही गजाल स्पश्ट केली.
- q) एका चॅनलाच्या ड्रेजिंगा बगर दुसऱ्या चॅनलाचें स्वतंत्रा ड्रेजिंग शक्य ना आनी तशें केल्यार तो स्थीर उरचो ना तशेंच ताचो ट्रेपेझॉयडल आकार सारको उरचो ना.
- r) तिनूय प्रकल्प एकूच आसात. तशेंच तांतूत रेल्वे दुपेटीकरण प्रकल्पाचोय बी आसपाव आसा आनी हे सगळें लोकांक पिशे करपा खातीर चल्लां, असो आरोप तांणी केलो. अहवालाच्या परिच्छेद 1.2 भितर रेल्वे मार्गाच्या दुपेटीकरणा विशीं सांगून लेगीत एम.पी.टी. हो प्रकल्प स्वतंत्र कसो म्हणटा? असो प्रस्न श्री शिक्रे हांणी केलो.
- s) विंगड विंगड तरेच्या कार्गो हाताळणीच्या धुल्ल आडावणेच्या उपायां संबंदान प्रस्न केल्या उपरांत आमी हे बाबतींत उपाय केला अशी जाप कंपनीन दिली. सेगीत गुन्यांव करतल्याक विस्तारा खातीर परवानगी कशी कितें दिंव येता?
- t) गोंय राज्य आनी एम.पी.टी. हांच्यो भविश्यकालीन येवजण्यो जुळनात. प्रदुशण नियंत्रण मंडळ तांची कोळसो हाताळणी 25% नी देंवोवपाक सोदता.
- u) जाल्यार हे सुनावणेंतल्यान कंपनी मात आपली कोळश्याची हाताळणी वाडोवपाक सोदता. हें दोनूय कशें शक्य आसा? असो प्रस्न तांणी तांकां केलो.
- v) बर्थ 5, 5ए आनी 6 हांतूत फरक कितें? दोनूय बर्थ सारकेच आसात, अशी जाप कंपनीन दिली.
- w) टेबल 2.3 तल्यान एम.पी.टी.च्या 2007च्या बिजनेस प्लॅनाची ही माहिती घेतल्या. 2007चो बिजनेस प्लॅन मतींत घेतल्यार खारीवाड्या वयल्या नुस्तेंकारांक कितेंय जाल्यार थंयच्यान स्थलांतरीत जावचें पडटलें, अशें शिक्रे हांणी सांगलें.
- x) चेन्नय आनी वेल्लोर हांगा कोळश्याची आयात बंद केल्या आनी तो घातक कार्गो ते आतां गोंयांत वळोवंक सोदतात.

- y) नमुनांकन करतना तुमी नुस्तेकारां कडल्यान माहिती घेतिल्ली? ह्या प्रस्नाक कंपनीन ना अशी जाप दिली.
- z) आमकां कोळसो कित्याक आयात करपाक जाय? हवामान बदलाचो तुमी अभ्यास केला? उदकाचो पीएच बदलिल्ल्यान तें केन्ना एसिडीक जाता वा अल्कलायन जाता. टायम्स ऑफ इंडियाचो अहवाल वाचून तांणी अंटारटिकेंतल्या झेल वितळिल्ल्यान मातयेंतले खारसाणेचेर कसो परिणाम जाता, ताची माहिती वाचून दाखयली.
- aa) वीज निर्मणे खातीर आमी कोळसो आयात करीत रावले जाल्यार ताचो परिणाम पर्यावरणाचेर आनी लोकांच्या जिविताचेर जायत उरतलो, अशें तांणी सांगलें.
- bb) 18व्या शेंकड्यांत यु.के. आनी अमेरिका ह्या दोन देशांनी उद्देगीकरणांत आघाडी घेतली. लिथियम सारके नितळ उर्जेंत गुंतवणूक करपाचें सोडून कोळसो आयात करून आमी 18व्या शेंकड्यांत फांटी वचपाक सोदतात? असो प्रस्न तांणी विचारलो. प्रतिबंधक तत्वांचो खोलायेन अभ्यास जावपाची गरज आसा, तो वॅपकोसान करूंक ना. देखून हो प्रस्ताव फुडें वचपाक शकना, अशें तांणी सांगलें.
- cc) भोवमानेस्त सर्वोच्च न्यायालयान लोकांचे भलायकेचेर खूब भर दिला. तांणी बि.एस.3 इंजिनाचेर हाचे आदींच बंदी घातल्या. पूण हांगा आमी कोळसो आयात करप समाजातलें व्हय ?
- dd) दर 300 कि.मी. त रेल्वेचो दरेक वॅगन कोळश्याची गळटी करता. ह्या मार्गाचेर 400 कि.मी. मेरेन रेल्वे मार्गान कोळश्याची आयात जातली. म्हणटकीच कितली गळटी जातली ? असो प्रस्न तांणी केलो.
- ee) केंद्रीय जहाज बांदणी मंत्रालयान ड्रेजिंग करपा खातीर एम.पी.टी. कडेन सूत जुळयलां.
- ff) हे तिनूय प्रकल्प एकूच आसात, हे विशीं आपल्याक दुबाव उरूंक ना.
- gg) ड्रेजिंग हीच जर गरज जाल्यार एम.पी.टी.कूच हांगांच्यान ड्रेज करपाची गरज आसा, अशें तांणी निमाणे कडेन सांगलें.

15. श्री. एडवीन मास्कारेन्हस, चिखली

- a) खंयच्याय प्रकल्पाचो प्रस्ताव मुखार दवरता ताका प्रकल्प प्रस्तावक म्हणटात.
- b) कंसेशनाच्या एग्रिमेंटाची प्रत तुमचे लागीं आसा? ताचेर कंसेशनाच्या एग्रिमेंटाची प्रत हो आयचे सुनावणेचो वांटो जावपाक शकना, अशी जाप कंपनीन दिली.
- c) दुसऱ्याचे संपतीचो वापर करून वेवसाय करता तो कंसेशनेर अशी तांणी कंसेशनेराची व्याख्या केली.

- d) परिच्छेद 2.6 भितर उल्लेख केल्लो 950 मी. हो आकडो कसलो? अशें विचारतकीच हो आकडो लांबाय आसा अशें कंपनीन सांगलें. ह्या प्रकल्पाचो खर्च 1145.36 कोटी आसा अशेंय तांणी सांगलें.
- e) फॉर्म I तल्या 1050 मी. आकड्याचें स्पश्टीकरण मागलें. बर्थिंग फेस 950 मी. आसा जी क्वे लांबाय आसा अशें सांगून प.प्र.त. अहवालाच्या चित्र 2.3 कडेन लक्ष ओडलें. एम.पी.टी.न
- f) बांदकाम येवजणेंत कंपनीन कामाची पद्दत आनी बार चार्ट दिवप गरजेचें आशिल्लें. पर्यावरणी प्रभाव अहवालाचो तो वांटो नाशिल्लो, अशें कंपनीन म्हणलें.
- g) हें काम कोण करतलो अम.पी.टी. काय हेर कोण? हें काम कंसेशनेर आपल्या बॉल्सांतले दुडू मोडून करतलो, अशी जाप कंपनीन दिली.
- h) खंयचीय आपती आयल्यार ती कोणाची जापसालदारकी आसतली: कंसेशनेराची काय कंपनीची? कंसेशनेरान सगळें काम पुराय करप आनी प्रकल्प सुरू करचे पयली कार्यान्वयन संमती घेवप गरजेचें. कंसेशनेराक हो प्रकल्प दिल्या उपरांत लेगीत एम.पी.टी.ची जापसालदारकी चालूच उरता, अशी जाप कंपनीन दिली.
- i) फॉर्म I , परि. 1.6 त वाहक पट्टे, जहाज लोडर्स, राशी रचपी, उसपणी आदी लोह खनीज हाताळणी यंत्रांचो विध्वंस करतले, अशें म्हणलां. हो डेमोलिश्नाचो (मोडतोड) वावर कोण करतलो? तें काम एम.पी.टी. करतली, कंसेशनेर न्हय, अशी जाप कंपनीन दिली.
- j) डेमोलिशन हो प.प्र.त.चो वांटो आशिल्ल्यान प.मं. मेळ्ळे बगर तें कशें करूं येता? डेमोलिश्नाचो खर्च प्रकल्पाचो वांटो जायना, अशें कंपनीन सांगलें.
- k) एम.पी.टी.क डेमोलिशन करपाचो अधिकार कोणें दिलो? कंसेशनेराक फकत उत्ती जमीनच दिवप गरजेचें, अशें कंपनीन सांगलें.
- l) डेमोलिशन केल्ले सामुग्रेचो विलो तुमी कशे लायतले? निविदा काडून ह्या कोयराचो आमी विलो लायतले अशें कंपनीन म्हळ्ळें.
- m) प.मं. मेळपाचे पयलींच डेमोलिशन केल्ल्याचो फोटो सादर करून पैशांचो गैरवापर कसो जाला तें तांणी दाखोवन दिलें.
- n) परिच्छेद क्रमांक 4.2.5 भितर पुनर्वसना खातीर 11.40 लाख घ.मी. जमनीची गरज आसा अशें म्हणलां. ती खंय उपलब्ध आसा आनी कशी वापरतले? ताचेर जाप दितना कंपनीन म्हणलें, 3 लाख घ.मी. जमीन उपलब्ध आसा, अशें म्हणलां तें चुकीचें. ती फकत 30 हजार घ.मी. आसा. सुमार 64,000 वर्ग मी. जमनीचें पुनर्वसन सद्याचे डॉल्फीन ते क्ये वाठारांत करतले. बार्ज बर्थ वाठारांत पुनर्वसन करतले तशेंच सर्विस रोड आनी बर्थ वाठार हांचो मदीं पुनर्वसन करतले.

- o) ड्रेज केल्ली सामुग्री पुनर्वसना खातीर वापरतले ? ती सामुग्री पुनर्वसन करपा सारकी आसना अशी जाप कंपनीन दिली.
- p) परि. 2.9 भितर 11.40 द.ल.घ.मी. आनी परि. 4.2.5 भितर 11.40 लाख घ.मी. म्हणलां. खरें कितें? तांकां 64,000 वर्ग मी. जमनीचें पुनर्वसन करपाक फकत 4 लाख मी. जमीन जाय अशी जाप कंपनीच्या अधिकाऱ्यांनी दिली.
- q) अहवालाच्या परिशिष्टांत 6,40,000 व.मी. असो उल्लेख केल्लो आसा. हाचेर जाप पयलीं सांगिल्ले प्रमाण फकत 16 एकर म्हणल्यार 64 हजार स्केवर मी. अशी जाप कंपनीन दिली.
- r) सर्वीस रोडा कडल्यान लांबाय रुदाय आनी खोलाय कितली? असो प्रस्न विचरतकीच, हेर जमीन खबर ना, पूण पुनर्वसन जमीन 64 हजार स्केवर मी. पुरतेंच मर्यादीत उरतलें हाची खात्री कंपनीन दिली.
- s) फकत 110 ट्रक रस्त्यार वाडटले अश्या निर्णयाचेर तुमी कशे पावले? असो प्रस्न विचरतकीच तो अभ्यास हांगा हाता कडेन उपलब्द ना. पूण दिल्ले माहिती कडेन एम.पी.टी. बांदील आसा, अशी माहिती एम.पी.टी.न दिली.
- t) चित्र 4.2 भितर दाखयल्ल्या प्रमाणूच यंत्रणा वापरतले काय म्हूण विचारल्यार प.प्र.त. अहवालान सांगिल्ले प्रमाण वेगवेगळीं यंत्रणा वापरतले.
- u) ड्रेजर वापरिल्ल्यान खूब प्रमाणांत धुंवर भायर सरतलो, असो आरोप तांणी केलो. कसले तरेची पायलींग यंत्रणा कंपनी वापरतली? हाचेर पायलींग यंत्रणा जनरेटराचेर चलतली. हेर माहिती आमी तुमकां लिखीत स्वरूपांत दितले, अशें कंपनीन तांकां सांगलें.
- v) अतिरिक्त उपकरणां तुमी वापरतले वा ना? कंपनीन जाप दिवंक ना. ताचेर डीवॉटरींग पंप, डोजर, मोटर ग्रेडर अशे तरेचीं रु. 1 हजार 40 कोटींची जायतीं यंत्रां कंपनीक लागतलीं, अशी जाप कंपनीन दिली. ह्या साबार यंत्रणांक लागून हवा आनी ध्वनी प्रदुशण जातलें. हीं सगळीं यंत्रां बांदकामाचो वांटोच आसात आनी आपल्याक तें मान्य आसा ,अशें उतर कंपनीन दिलें.
- w) परिच्छेद 8 भितर पिओसी सामुग्रीची सांठवण करचेना अशें म्हणलां. बांदकाम रसायनां बी सांठावन दवरतले.
- x) उजो पालोवपी आनी सुरक्षा उपकरणां दवरल्यांत ती सुवात अहवालांत दाखोवंक ना, असो आरोप तांणी केलो.
- y) कंसेशनराक सुविधा जांवची म्हूण एम.पी.टी.न तात्पुरतीं थळां कित्याक उपलब्द करून दिवपाक जाय? असो प्रस्न केल्या उपरांत एम.पी.टी. कनसेशनराक फकत जमीन दितली. तात्पुरत्या काळा खातीर लागपी कामगार पुरवण करची ना अशी जाप

कंपनीन दिली. येवजणे भितर कामगार वस्ती खंयच दिश्टी पडना, असोय आरोप तांणी केलो.

- z) तांणी 22-09-2008 तारखेच्या एका परिपत्रकाचो संदर्भ दिलो. प्रकल्पाक मंजुरी दिता आसतना किमान गरजो, देखीक वैजकी सुविधा, आसरो आदींची पुरवण जावप गरजेचें आसता. एम.पी.टी.च्या प्रतिनिधीन सांगलें, तांचे कडेन रिते क्वार्टर्स आसात आनी कन्सेशनेरान विनवणी केल्यार ते कामगारां खातीर दिवं येतात. कामगार राबितो बांदकामा लागीं करपाक मेळना.
- aa) फॉर्म 1 तल्या अनु.क्र. 9.2 चो संदर्भ दिलो. थंय कंपनीन ना अशी जाप दिल्या. ताचो पर्यावरणाचेर परिणाम जावंयेता. जेन्ना माती वेणें आनी कुड्याळ्यान खणीं वेल्यान हाडटले तेन्ना थंय चड करून मान्सुनांत भूंयस्खलन जावपाक शकता.
- bb) एम.पी.टी. 64,000 व.मी. चो एक अतिरिक्त भूंयभाग तयार करतली. ताचे प्रमाण तो 1,14,000 व.मी. आसा. ताका लागून जावपी प्रभाव कितें?
- cc) किनारपट्टी अभ्यास केला? एम.पी.टी.न सांगलें ड्रेजिंग प्रकल्पाचोच तो एक वांटो जावन आसा. पूण तांणी सांगलें कालची आनी आयची सुनावणी वेग-वेगळी आसा. भूंयभागाच्या उत्तर पुनर्वसनाचो परिणाम आनी ड्रेजिंगाचो परिणाम वेग-वेगळे आसात. आमी लिखित जाप दितले अशें एम.पी.टी.न सांगलें. प्र.प्र.चें मोर्नेपण ताणें हो अभ्यास करूंक ना हें दाखोवन दिता. देखून पुराय प.प्र.त. अभ्यास चुकला आनी तो स्विकारूंक जायना अशें तांणी सांगलें. वॅपकोसान सांगलें तांणी सुचोवण्यांची नोंद करून घेतल्या आनी तें लिखित रुपांत जाप दितलें.
- dd) किनारपट्टीचेर एम.पी.टी.चें अधिकार क्षेत्र कितलें? एम.पी.टी.न सांगलें पुर्वेक धरून पश्चिमे मेरेन उदकाच्या क्षेत्राचेर तांचे अधिकार क्षेत्र आसा. ताचे अक्षांश आनी रेखांश आतां खबर ना. त्या भायर किनारपट्टीचेर बंदराचो प्रशासकीय ताबो आसा.
- ee) 1883 सावन कंपनीचें अधिकार क्षेत्र कितलें आशिल्लें? ताचे ताब्यांत कितली जमीन आशिल्ली? एम.पी.टी.च्या ताब्यांत आशिल्ल्या जमनीचें टायटल कितें? एम.पी.टी.च्या प्रतिनिधीन सांगलें 546 एकर. पूण ही जमीन तांच्या ताब्यांत कशी आयली ताचो ईतिहास ताका खबर ना.
- ff) तांकां आपले जमनीचो ताबोच खबर ना ते कन्सेशन करार कसो करूंक शकतात? आपले कडेन नाशिल्ल्या संपत्तींतलो वांटो दुसऱ्याक काडून दिवपाक जायना. हो प्रस्न ह्या प्रकल्पा कडेन संबंदीत ना. तशेंच भारत सरकाराच्या धोरणा प्रमाण कन्सेशन करार केल्यात अशें कंपनीन सांगल्यात.
- gg) हो प्रकल्पाचोच एक वांटो आसा आनी 546 एकर जागेंतूच प्रकल्प स्थापन जावपाचो आसा.

- hh) कन्सेशन खंयच्या धोरणाचेर आदारून केलां? एम.पी.टी.न सांगलें कन्सेशन भारत सरकाराच्या जहाज बांदणी मंत्रालयाच्या धोरणा प्रमाण केल्यात, जे भौशीक क्षेत्रांत उपलब्ध आसात तशेंच एम.पी.टी.चे वेबसायटीचेर लेगीत आसात. ह्या प्रकल्पाक 65 एकर जागो राखून दवरला.
- ii) थळाव्या राज्य सरकारा कडल्यान कसली परवानगी घेतल्या? एम.पी.टी.न सांगलें प.मं. मेळ्ळ्या उपरांतूच हेर सगळ्यो परवानग्यो कंसेशनेर घेतलो.
- jj) महसूल खातें, नियोजण आनी विकास प्राधिकारिणी, मुरगांव नगरपालिका, भलायकी खातें, नुस्तेमारी खातें हांचे कडल्यान घेवपाच्या परवानग्यांची माहिती प.प्र.त.त खंयच दिवंक ना.
- kk) हाचे आदीच्या एम.पी.टी.च्या प्रकल्पांक परवानगी घेतिल्ली? एम.पी.टी.न जाप दिली, आमी प.मं. घेवप आनी हेर मंजुन्यो कंसेशनेराक घेवच्योच पडटात.
- ll) हांगा एम.पी.टी. प्र.प्र. आसा. तांकाच सगळ्यो परवानग्यो घेवच्यो पडटात. नागरी खात्याच्या एका आदेशाचो संदर्भ दिवन तांणी हें सिद्ध केलें. देखून एम.पी.टी.न मुखावयल्या मास्टर प्लॅना सकत तांची आरचणूक आनी इमारतींचो आराखडो सादर करचो पडटलो आनी परवानगी मेळ्ळे बगर बांदकाम हातांत घेवपाक मेळचें ना.
- mm) जर थळाव्या प्राधिकारिणीनी परवानगी दिवंक ना जाल्यार सगळो प.प्र.त अभ्यास फुकट वतलो. एम.पी.टी.क ह्या आदेशाची खबर आसा? एम.पी.टी.न सांगलें, तांणी हे गजालीची नोंद घेतल्या. एम.पी.टी.न पैश्यांची वाट लायल्या आनी परवानगी नासतना शीपलोडर मोडून गुन्यांवकारी कृती केल्या.
- nn) तुमकां ह्या आदेशा विशीं खबर आशिल्ली? एम.पी.टी.न जाप दिवंक ना. हाचे वयल्यान तांकां थळाव्या संस्थां कडल्यान परवानगी मेळूंक ना असो जाता. देखून पुराय प.प्र.त. भायर मारपाक जाय. तांणी अध्यक्षांक एम.पी.टी.न केल्ल्या बेकायदेशीर कृती आड कारवाय करपाक जिल्लाधिकाऱ्याक कळीत करपाची विनंती केली.

16. अभिजीत प्रभुदेसाय

- a) कन्सेशन करार 15/04/2016 दिसा जाल्लो? असो प्रस्न विचारलो. एम.पी.टी.न तो सप्टेंबर, 2016 त जाल्लो, आनी स्वेच्छा पत्र मार्च, 2016 त दिल्लें अशी जाप दिली. तांणी वेदान्ताचें प्रसिद्धी पत्रक वाचून दाखयलें.
- b) जर हाचे आदींच करार जाला जाल्यार एम.पी.टी. प.मं. खातीर कित्याक आयल्या? ताचेर करारा प्रमाण ती जापसालकी एम.पी.टी.ची आसा अशें कंपनीन सांगलें.
- c) एम.पी.टी. वेदान्ता खातीर प.प्र.त. कित्याक तयार करता? ताचेर तें निविदा आनी कन्सेशन करारा प्रमाण आसा, अशी जाप एम.पी.टी.न दिली. कराराची कसली पद्दत

- वापरल्या? असो प्रस्न विचारतकीच भारत सरकाराच्या मॉडेल कन्सेशन एग्रिमेंटा प्रमाण प.मं. मेळ मेरेन एम.पी.टी. प.प्र.त. अभ्यास करतली, अशी जाप दिली.
- d) तसो स्पश्ट उल्लेख करारांत आसा? ह्या प्रस्नाचेर करारांत तसो स्पश्ट उल्लेख ना, पूण कन्सेशनरान ताची अर्थावणी करची पडटा अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- e) कन्सेशन करार 15/04/2016 दिसा जाल्लो? असो प्रस्न विचारलो. एम.पी.टी.न तो सप्टेंबर, 2016 त जाल्लो, आनी स्वेच्छा पत्र मार्च, 2016 त दिल्लें अशी जाप दिली. तांणी वेदान्ताचें प्रसिद्धी पत्रक वाचून दाखयलें.
- f) जर हाचे आदींच करार जाला जाल्यार एम.पी.टी. प.मं. खातीर कित्याक आयल्या? ताचेर करारा प्रमाण ती जापसालकी एम.पी.टी.ची आसा अशें कंपनीन सांगलें.
- g) एम.पी.टी. वेदान्ता खातीर प.प्र.त. कित्याक तयार करता? ताचेर तें निविदा आनी कन्सेशन करारा प्रमाण आसा, अशी जाप एम.पी.टी.न दिली. कराराची कसली पद्दत वापरल्या? असो प्रस्न विचारतकीच भारत सरकाराच्या मॉडेल कन्सेशन एग्रिमेंटा प्रमाण प.मं. मेळ मेरेन एम.पी.टी. प.प्र.त. अभ्यास करतली, अशी जाप दिली.
- h) तसो स्पश्ट उल्लेख करारांत आसा? ह्या प्रस्नाचेर करारांत तसो स्पश्ट उल्लेख ना, पूण कन्सेशनरान ताची अर्थावणी करची पडटा अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- i) एम.पी.टी.न. जी जापसालकी घेतल्या ती मॉडेल कन्सेशन एग्रिमेंटांत ना. वेदान्ताक फायदो जावचो म्हूण एम.पी.टी.न तशें केला.
- j) तीनूय प्रकल्प वेगवेगळे न्हंय तर ते तिनूय मेळून एकूच आसात. पी.ओ.एल. बर्थ 10 व्या बर्थाचेर हालयतले, तोय बी ह्याच प्रकल्पाचो वांटो आसा. सद्याचो प्रकल्प सुरू जावचे पयलीं ही सुविधा हालोवंक जाय. लिक्वीड कार्गो खंय हालयतले? असो प्रस्न विचारतकीच वास्को खाडींत अशी जाप एम.पी.टी.न दिली. हाका लागून नुस्तेकार विस्थापीत जातलें अशें अभिजीत हांणी सांगलें.
- k) ड्रेजिंग करतले काय ना? असो प्रस्न विचारतकीच एम.पी.टी.न हय अशी जाप दिली.
- l) हेर प्रकल्पांनी ड्रेजिंग केलें ना जाल्यार तुमी बर्थ 8,9 आनी बार्ज बर्थाचेर केपसायज जहाजां कशीं हाडूंक पावतले? असो प्रस्न विचारतकीच नक्कीच ना, अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- m) खोलायकरण प्रकल्प पुराय जाल्या बगर बर्थ 8,9 आनी 9ए च्या उद्दिश्टांची पुर्तताय जावची ना, देखून तीनूय प्रकल्प एकूच आसात, अशें अभिजीत हांणी सांगलें.
- n) एम.पी.टी.न आपल्या बिजनेस प्लॅनाच्या मार्च, 2007 च्या अहवालांत उल्लेख केल्ले प्रमाण, हेर जायते चालू अवस्थेंतले प्रकल्प आसात, जे वास्कोचेर शेक गाजयतले आनी तातूंत कोळश्या खातीर राखीव पूर्व खाडी तशेंच बायणा खाडी आनी ब्रेक वॉटराचे पाश्चिमे 3 लाख वर्ग मी. समुद्राचें पुनर्वसन जावपाचें आसा. हाका लागून

नुस्तेकार समाज पुराय रितीन विस्थापीत जातलो. हाचे वेल्यान हे तीनूय प्रकल्प एकूच आसात हें सिद्ध जाता.

- o) एम.पी.टी.न हाचे आदींच कोळसो हाताळणी जाहीर केल्या. ताचेर जाप दितना एम.पी.टी.न आपल्या येवजण्यो भौशीक मळाचेर आसात तशेंच कोळसो हाताळणेक लागून वाडिल्ली येरादारी वेबसायटीचेर आसा, अशें सांगलें.
- p) कोळसो हाताळणी विस्तारा विशीं तुमी लोकांक सांगिल्ले? एम.पी.टी.न सांगलें, हे विशयांत भौ.सु. घेवन लोकांक कळीत करतले.
- q) संविधानाच्या 73 आनी 74वे दुरुस्ती प्रमाण एम.पी.टी.न लोकांक विस्वासांत घेनासतना फटयल्यात. एम.पी.टी.न लोकांक कडल्यान माहिती लेगीत लिपयल्या.
- r) 2012-17 चे पंचवर्सुकी येवजणेंतल्या बंदर क्षेत्रांतल्या वावुरपी समुहां खातीरच्या अनुभाग 15.11, पान क्र. 354चेर शारां कडल्यान हळशिकावणो आनी घातक कार्गो बंदरां सावन पयस व्हरपाच्या आनी ते संबंदी कृती येवजण तयार करपाच्या गजाली विशीं सांगलें. ताणें सांगलें लोक, सरकारी अधिकारी आनी श्री. नितीन गडकरी हांच्या अध्यक्षते खालचीं तीन महामंडळां हांणी हात मेळोवणी केल्या. श्री. नितीन गडकरी हांणी 2016त बेकायदेशीर ड्रेजिंगाचें उक्तावण केलें. ह्या ड्रेजिंगाक लागून पर्यावरण आनी समुद्री जिवन हांचो नाश जातलो. एक फावट नाश जालो काय मागीर प.प्र.त. अहवालांत कसले स्तर दाखयतले?
- s) हें सगळें लिपोवन कित्याक केलां? वास्को शारांत कोळसो विस्तार जावंक शकना. महामंडळांच्या स्वार्थाक लागून 'फ्रेट चार्जिस' वांटावपा खातीर एम.पी.टी.चो वापर करतात आनी पयशे करतात. पारदर्शकताय आनी विज्ञानीक नदर हांचो बळी दितात. भ्रश्ट मार्गान हातमेळोवणी केल्ले खातीर तांणी जहाज बांधणी मंत्रालयाचेर आरोप केलो. श्री. नितीन गडकरी हांचे संपत्तीची चौकशी जावची आनी ह्या प्रकल्पाची उच्चस्तरीय चौकशी जावची.
- t) हांगा बुन्यादी कायदो लागता. ड्रेजिंग पयलींच केलां हें मतींत घेतलां? एम.पी.टी.न जाप दिली, फेब्रुवारी 2016त सं.सं.क मंजुरी मेळ्ळी आनी ताचे उपरांत प.प्र.त. अभ्यास सुरू केलो. कॅपिटल ड्रेजिंग प्रकल्प 31-5-16 मेरेन चल्लो. ह्या प्रकल्पाचो प.प्र.त. अभ्यास आनी कॅपिटल ड्रेजिंग एकाच वेळार जालें.
- u) सद्याचो प.प्र.त. अभ्यास बर्थ 8, 9 आनी 9ए खातीर चालू आसतना ताचेरूच ड्रेजिंग कशें दाखयलें? एम.पी.टी. वा वॅपकोस हाची जाप दिवपाक शकता? एम.पी.टी.न जाप दिली तसो उल्लेख तांणी करूंक ना.
- v) सं.सं. भितर आदल्या सगळ्या प्रकल्पां विशीं आनी तांचे पुर्तताये विशीं माहिती प.प्र.त. अभ्यासांत दिवपाक जाय. वॅपकोसान जाप दिली, ह्या गजालीची आमी नोंद

घेतल्या. तांणी सांगलें भुतकाळांत एम.पी.टी.न परवानगी घेनासतना काम केलां आनी ती गजाल लिपयल्या. हाचे कारण तेन्ना जाल्लो पर्यावरणाचो भयानाक नाश लोकांक कळूंक जायना.

- w) ड्रेजिंग आनी सामुग्रेचो विलो एन.आय.ओ.न करूंक जाय आशिल्लो. आमी हाचे आदींच तांकां संपर्क केला आनी तांच्या अहवालाक रावतात अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- x) एन.आय.ओ.चो अहवाल प.प्र.त. अहवालाचो वांटो कित्याक जावना? एम.पी.टी.न सांगलें, तांचो अहवाल आजून मेळपाचो आसा. ताचेर तांणी विचारलें, हो प्रकल्प फुडें व्हरपाची घाई कित्याक आशिल्ली? एम.पी.टी. जाप दिवंक ना.
- y) प.रा.ह.ब.मं.न अपील क्र. 10/16 ह्या एन.जी.टी.च्या निकालाचो विचार करूंक ना. तांतूत एम.पी.टी.चो खोलायकरण प्रकल्प बर्थ विस्ताराच्या प्रकल्पा परस वेगळो आसा काय? हें तपासपाक मंत्रालयाक आदेश दिल्लो.
- z) गों.रा.प्र.नि.मं.न तिनूय सुनावण्यो एकाच वेळार घेवंक जाता काय तपासून पळोवच्यो.
- aa) शिरदोण, चिंचोळणें, सांकवाळ, चिखली, ताळगांव, कुडका-बांबोळी, आगशी, गोवावेल्हा, ओडशेल, तशेंच पणजी महानगर पालिका हांकां प.प्र.त. अहवालाच्यो प्रती धाडूंक ना, देखून ही सुनोवणी रद्द थारता.
- bb) फॉर्म I पंचायत वा प्र.नि.मं.च्या वेबसायटीचेर उपलब्ध ना. ताचे बगर सं.सं. सारखे रचल्यात वा ना तें समजना.
- cc) एम.पी.टी.क स्वताचेच कायदेशीर हक्क नात. देखून कन्सेशन करार बेकायदेशीर आसा. हो करार वेदान्ता वांगडा जाला, जी कंपनी कोळसो हाताळणी आनी हेर मालाच्या हाताळणे खातीर फामाद आसा.
- dd) हे भुंयेचो कायदो वेदान्त मानीना हें हालींच्या सोनशी धुल्ल प्रदुशण प्रस्ना वयल्यान कळटा. म्हज्या वैयक्तीक नोंदी वयल्यान तें जिल्ल्याधिकाऱ्याचो आदेश लेगीत मानीनात.
- ee) 35 हजार कोटींच्या भ्रश्टाचारांत ही कंपनी गुंतिल्ल्याचो आरोप आसा.
- ff) वेदान्त ही एक ब्रिटीश कंपनी आसा. संविधानीक फाट भुंयेच्या नैतीकतायेचेर आदारून हांव सांगता आमची जमीन हे वसणूक वादी कंपनीक लुटूंक आनी प्रदुशीत करूंक दिवपाक जायना.
- gg) तुमी मार्गदर्शक नेमावळीचो आदार प.प्र.त. करतना घेतला? वॅपकोसान जाप दिली, तांणी प.प्र.त. अहवाल सं.सं.चेर आदारून केला आनी अभिजीतान सांगिल्ले सुचोवणेची तांणी नोंद घेतल्या.
- hh) प.प्र.त. अहवालांत मार्गदर्शक नेमावळ वापरिल्ल्याचो एक लेगीत उल्लेख ना.

- ii) मार्गदर्शक नेमावळी कडेन पुराय रितीन आडनदर केल्या. खासा करून परिच्छेद 1-9. रान आनी वन्यजीव अधिनियमां खाला आनी जी.सी.झेड.एम.ए. खाला ज्यो मंजुन्यो घेवंक जाय तांचोय अहवालांत उल्लेख ना.
- jj) मार्गदर्शक नेमावळींत हायड्रोग्राफीक तकटो धरून गरजेच्या नकाश्यांची वळेरी दिल्या (परि. 2.1). तशेंच परि. 2.2 भितर बॅथिमॅट्रीक माहिती दिवपा संबंदान सांगलां ती दिवंक ना. परि. 2.3 भितर रस्ते, रेल्वे, हांचे जोडणे विशीं सांगलां- तांचो प्रभाव साधन सुविधेची धारण क्षमताय आदी- पूण तें कांयच तयार करूंक ना.
- kk) दुपेटीकरण हो एम.पी.टी.च्या प्रकल्पाचोच वांटो आसा आनी ही गजाल एम.पी.टी. गोंय आनी गोंयकार हांचे पासून मुद्दाम लिपयता. प.प्र.त. अभ्यासाच्या परि. 1.2 भितर वास्को ते हॉस्पेट रेल्वे दुपेटीकरणाचो उल्लेख केला. एम.पी.टी. ह्या विशयांत कांयच उलयना. पूण सल्लागार मात दुसऱ्या एका अहवालांत द.प. रेल्वे सुदार पाक जाय अशें म्हणटा.
- ll) मार्गदर्शक नेमावळींच्या पाठ 3 प्रमाण पर्याय सोदपाची गरज आशिल्ली. पुर्वे कडल्या दर्यादेगेचेर साबार पर्याय उपलब्ध आशिल्ले जातूंत बऱ्यो साधन सुविधा आसात.
- mm) हो प्रकल्प फकत 'फ्रेक चार्जिस' वांटावपाक गोंयचेर थापतात.
- nn) मार्गदर्शक नेमावळींच्या परि. 1.1 भितर प्र.प्र.न प्रकल्पा विशीं मुळाधार माहिती एकठांय करूंक जाय, जी केल्ली ना आनी जी केल्या ती अर्दकुटी आनी फावो तितली ना.
- oo) परि.4.2.2 प्रमाण भूंयथळ, कंटूर नकाशे, जमनीचो वापर, वर्गीकरण हे परिशिष्ट II प्रमाण तयार करूंक जाय, जे केल्ले ना. प.प्र.त. अहवालांत दाखयल्ले कंटूर नकाशे अर्दकुटे आसात आनी वाचूंक कळनात. सड्या वयले वाठार तांतूत आयिल्ले नात.
- pp) दर्यादेगी वाठारांतल्या फातरांचो प्रकार, पोंत आनी रचणूक, भूंयगर्भी स्थिती, भुगोलीक आनी बह्य तपशील, प्रादेशीक टॅक्टॉनीक रचणूक हांची माहिती दिवपी परि. 4.2.4 प्रमाण गरजेचें आसले, जी दिवंक ना.
- qq) नेमावळींच्या परि. 4.1.4 प्रमाण प्रस्तावीत ड्रेजिंग खोलायेच्या 10 मी. पोंदच्या मातयेच्या भूंयतकनिकी गुणधर्म निश्चित करप गरजेचें आशिल्लें. हें प्र.प्र.न करूंक नाशिल्ल्यान प्रभाव तपासणी करप शक्य ना.
- rr) मार्गदर्शक नेमावळींच्या परि.4.3 प्रमाण परिशिष्ट IV त उदका गुणवत्तेचे मानक स्तर दिवचे पडटात. तांचो कांयच विचार प्र.प्र.न करूंक ना. चिखली खाडींतल्या कवचधारी नुस्त्यांचोय अभ्यास करूंक ना.

- ss) मार्गदर्शक नेमावळीच्या परि.4.4.2 प्रमाण परिशिष्ट VI खाला समुद्र शास्त्रीय माहिती आनी किनारपट्टी जलशास्त्र अभ्यास दिवचो पडटा. ह्या विशयांतले नमुनांकन प्र.प्र.न करूंक ना.
- tt) मार्गदर्शक नेमावळीच्या परि. 4.4.2 प्रमाण तळाकडल्या गाळाच्या संदुशणाची मुळाधार माहिती दिवची पडटा, ती अहवालांत खंयच दिश्टी पडणा.
- uu) मार्गदर्शक नेमावळीच्या परि. 4.4.3 प्रमाण केंद्र 1 डी., 5 डी., आनी 9 डी.चेर उदका नमुने घेवचे पडटात ते घेतिल्ले ना.
- vv) मार्गदर्शक नेमावळीच्या परि. 4.4.5 प्रमाण विनाश जावपाची पद्दत, सामाजीक अनुभाग, लोकसंख्या गतीशास्त्र आनी प्रजाती घटक हांचे सयत मुळाधार पर्यावरणीय माहिती दिवची पडटा. भूंय, किनारपट्टी आनी समुद्री हे तिनूय अधिवास वेग-वेगळे आसात आनी तिगांयचें सर्वेक्षण वेगळें करचे पडटा. प.प्र.त. अहवालांत ते केल्ले ना.
- ww) मार्गदर्शक नेमावळीच्या परि. 4.4.5 प्रमाण विनाश जावपाची पद्दत, सामाजीक अनुभाग, लोकसंख्या गतीशास्त्र आनी प्रजाती घटक हांचे सयत मुळाधार पर्यावरणीय माहिती दिवची पडटा. भूंय, किनारपट्टी आनी समुद्री हे तिनूय अधिवास वेग-वेगळे आसात आनी तिगांयचें सर्वेक्षण वेगळें करचे पडटा. प.प्र.त. अहवालांत ते केल्ले ना.
- xx) मार्गदर्शक नेमावळीच्या परि. 4.5.1 भितर समुद्री आनी किनारपट्टी परिस्थितिकीचो अभ्यास येता. प्रकल्पाच्या थळाचो उदकाच्या संदुशणाचेर जावपी प्रभाव विचारांत घेवंक नाशिल्ल्यान प्रभाव कळना.
- yy) मार्गदर्शक नेमावळीच्या परि. 4.5.2 प्रमाण खंयचेंय विद्यापीठ वा बाँटेनिकल सोसायटी वा झुलॉजिकल सोसायटी हांणी 15 कि.मी. भितरल्या दुय्यम माहितीचें संकलन करून वन्यजीव अधिनियमा प्रमाण अभ्यास करूंक जाय, तो करूंक ना.
- zz) मार्गदर्शक नेमावळीच्या परि. 4.6 प्रमाण हवा माहितीचो अभ्यास आसपावता. प्रकल्पाच्या सामक्या लागीं आशिल्ल्या शाळा, हॉस्पिटलां, मनरिजवणेची केंद्रां हांचो अभ्यास करप गरजेचें आशिल्लें, तेंय बी अहवालांत दिश्टी पडना.
- aaa) सामाजीक अर्थशास्त्र आनी संस्कृतीक पर्यावरणाचो अभ्यास करूंक ना. थळाव्या लोकांक प्रकल्पा विशीं माहिती दिवंक ना.
- bbb) मार्गदर्शक नेमावळीच्या परि. 4.10 प्रमाण भौशीक सुविधांचेर बांदकाम सामुग्रेच्या येरादारीचो पडपी प्रभाव दिवंक जाय. पूल, रस्ते, रेल्वे, उदका पुरवण, गटारां हांची मुळाधार माहिती आसपावूंक ना. देखीक दाबोळी विमानतळार वचपी रस्तो कोळसो-मार्ग मानतात. ताचो विचार करूंक नाशिल्ल्यान प्रभाव निश्चीत करपाक मेळना. मार्गदर्शक नेमावळींतल्या निर्देशांक पाळो दिवंक नाशिल्ल्यान हो अभ्यास निरुपेगी थारता आनी तो भायर मारूंक जाय.

- ccc) फॉर्म । कोणे भरला? एम.पी.टी.न आपूण अशी जाप दिली. प्रत्यक्ष फॉर्म । भितर 22 मुद्दे आसात, जाल्यार एम.पी.टी.च्या फॉर्म । फकत 5 मुद्दे भरल्यात.
- ddd) फॉर्म । अर्दकुटो आशिल्ल्यान सं.सं. पुराय रितीन अपर्याप्त आसात. ई.ए.सी. आनी प.रा.ह.ब. हांच्या हलगर्जीपणा खातीर तांणी आरोप केलो. पायल बुन्यादीच्या पुनर्वसनाचें क्षेत्र 64,000 आनी 50,000 अशें दाखयलां. एम.पी.टी.न सांगलें लांबायचो उल्लेख केला. प.प्र.त. अभ्यासांत पायल रचणुकेचो उल्लेख ना.
- eee) फॉर्म । च्या अनु. क्र. 1.17 चो संदर्भ दिवन बांदकाम आनी कार्यान्वयन ह्या दोनूय पांवड्याचेर रेल्वे आनी रस्त्या वयली येरादारी वाडटलि.
- fff) फॉर्म । च्या अनु. क्र. 1.18 चो संदर्भ दिवन प्र.प्र.न रेल्वेचें दुपेटीकरण आनी महामार्गाचें बांदकाम ह्यो गजाली लिपयल्यात.
- ggg) फॉर्म । च्या अनु. क्र. 1.30 प्रमाण कालवांचो उल्लेख करूंक ना.
- hhh) फॉर्म । च्या अनु. क्र. 3.1, 3.2, आनी 3.4 प्रमाण प्रस्नांच्यो जापो 'ना' अश्यो चुकीच्यो दिल्यात. घातक कार्गो हाताळून लेगीत जाप 'ना' अशी दिल्या.
- iii) फॉर्म । च्या अनु. क्र. 7.3 प्रमाण प्र.प्र.न प्रदुशण जातलें अशें मान्य केलां. हें प्रदुशण कायमस्वरुपी आसून लेगीत तें तशें ना अशें म्हणलां.
- jjj) फॉर्म । च्या अनु. क्र. 7.1 प्रमाण घातक कार्गोची हाताळणी करून लेगीत 'ना' अशी जाप दिल्या. तशेंच धुल्ल प्रदुशणाचे वायट परिणाम ह्या प्रस्नाक 'ना' अशी जाप दिल्या.
- kkk) फॉर्म । च्या अनु. क्र. 7.4 प्रमाण मॅटेनन्स ड्रेजिंग, रस्त्याचेर आनी उदकाचेर येवपी ताण, ह्या गजालींचो विचार (प्रकल्प पुराय जाल्या उपरांत) करूंक ना.
- lll) फॉर्म । च्या अनु. क्र. 7.1 प्रमाण जाप 'ना' अशी दिल्या जी दिर्घ कालीन प्रदुशणकारी घटक जावपाची आशिल्ल्यान पुराय रितीन अंतर्विरोधी आसा.
- mmm) फॉर्म । च्या अनु. क्र. 8.1 प्रमाण जाप 'ना' अशी दिल्या. ती फट आसा. हाचे कारण कोळश्याक उजो लागपाची शक्यताय आसता, हें प्र.प्र.न मान्य केलां.
- nnn) फॉर्म । च्या अनु. क्र. 8.2 प्रमाण जाप 'हय' अशी आसूंक जाय आशिल्ली. कारण जहाजां मुंगरतात वा ट्रक अपघात जातात. पूण ही गजाल प्र.प्र.न ई.ए.सी. कडल्यान लिपयल्या.
- ooo) फॉर्म । च्या अनु. क्र. 9.1 प्रमाण सगळ्यो जापो 'ना' अश्यो दिल्यात, त्यो 'हय' आसूंक जाय आशिल्ल्यो. हाचे कारण व्हडा प्रमाणाचेर लागपी उदक, रेल्वेचें दुपेटीकरण, महामार्गाचें बांदकाम विचारांत घेतिल्लें ना.

- ppp) फॉर्म I च्या अनु. क्र. 9.4 प्रमाण जापो 'ना' अश्यो दिल्यात, हें ई.ए.सी. आनी प.रा.ह.ब. हांची दिशाभूल करपा खातीर आसा. हाचे कारण बर्थ 8, 9 आनी 9ए चेर घातक कार्गो हाताळटले.
- qqq) इतिहासीक आनी संवसारीक वारसो वास्तू कडेन आडनदर जावपाक नाका आशिल्ली. ग्रांड आयलँड चिखली खाडी, देवमाश्यांचें स्थलांतरण मार्ग हांची राखण जावपाक जाय. करमळीच्या तळ्याक आंतरराष्ट्रीय राखण आसा. पूण ह्या सगळ्या प्रस्नांच्यो जापो 'ना' अश्यो दिल्यात जी एक व्हड फट आसा.
- rrr) लोकांनी वापरिल्ले मार्ग वा सुविधा ह्या प्रस्नाक ना अशी जाप दिल्या. ओल्ड गोवा चर्चीचो भावीक मार्ग लक्षांत घेवंक ना.
- sss) लोकसंख्या आनी जमीन वापर हांचो अभ्यास एम.पी.टी.न करूंक ना. देखून त्या प्रस्नाक 'ना' अशी जाप दिवप समा न्हय.
- ttt) प.प्र.त.च्या अनु.क्र. 10चेर पर्यावरणीय संवेदनशीलताय ह्या प्रस्नाक 'ना' अशी फटीची जाप दिल्या कारण खारीवाडा नुस्तें हाताळणी सुवात मतींत घेतिल्ली ना. उदकाचो उणाव, रान कापणी अश्या विशयां कडेन मुद्दम दुर्लक्ष केला.
- uuu) अनु. क्र. 11 प्रमाण प्रदुशणाचे स्तर वाडल्यात आनी गों.रा.प्र.नि.मं.न तांकां 25% हाताळणी उणी करपाक सांगल्या. तरी लेगीत 'ना' अशी जाप कशी दिवं येता?
- vvv) तिनूय प्रकल्पांक एकूच भौ.सु. घेवपाचो निर्देश दिवपी प.रा.ह.ब.मं.न धाडिल्लें पत्र तांणी सभे माजार दवरलें.
- www) प.प्र.त. अहवालांतल्या बॅथिमॅट्री तकट्यांची तुळा इतिहासीक बॅथिमॅट्री कडेन केल्या. इतल्या वर्सांच्या बदलांचो विचार करूंक ना.
- xxx) तुमी दर्यांतल्या तळाचीं नोंद कशी दवरतात? असो प्रस्न विचारलो. आमी बॅथिमॅट्री तकटे इको-सावंडर वापरून ड्रेजिंगा पयलीं आनी उपरांत तयार करतात, अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- yyy) जी.सी.झेड.एम.ए.न कसलोय अहवाल तयार केला? एम.पी.टी.न हय अशी जाप दिली.सायट स्कॅन सोनार वापरपाची गरज आशिल्ली. एम.पी.टी.न आपलो बॅथिमॅट्री अहवाल आपुणूच तयार करप समा न्हय. तो एका स्वतंत्र जाणकारा कडल्यान तयार करूंक जाय.
- zzz) नमुनांकन केल्या बगर गाळा विशीं वयले वयर माहिती सादर केल्या. हो वाठार मातयेची धूप जावपी वाठार आसा. खूब प्रमाण हाचे आदी जाल्ल्या वावरा कडेन आडनदर केल्या.
- aaaa) प.प्र.त.ल्या भूंयथळाची तुळा मार्गदर्शक नेमावळीच्या अभ्यासा कडेन करपाची मागणी तांणी केली.

- bbbb) भूगर्भी उदका गुणवत्तेचो केल्लो अभ्यास अर्दकुटो आसा. जलकुंभांचो उल्लेख ना. सत्य जाणून घेनासतना केल्ल्या अभ्यासाक कांयच अर्थ ना. आदल्यातेंपार इतलें ड्रेजिंग केल्या उपरांत हांगाच्यो झरी आटल्यात.
- cccc) भों.ह.गु. आनी मातयेचो दर्जो हांचो अभ्यास मार्गदर्शक नेमावळी प्रमाण करूंक ना.
- dddd) समुद्री परिस्थितिकीचें सर्वेक्षण सी.डब्लू.पी.आर.एस., अन्नमलाय विद्यापीठ हांणी कितले दीस केल्लें? तें हांगा ससक भर आशिल्ले, अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.
- eeee) ड्रेजिंग चालू आसतना आनी उदक खदूळ आसतना केल्लो अभ्यास बेकायदेशीर आसा. सगळे निकाल दोश पुर्ण आसा. असो अभ्यास करपाक 7 दिसांचो काळ अपर्याप्त आसा. दोश पुर्ण अहवाल करपी यंत्रणेचेर खर कारवाय करपाची मागणी केली.
- ffff) कालवां, हम्पबॅक व्हेल, पिलर व्हेल आदी प्रजातींची नोंद अभ्यासांत ना. बायणा दर्यादेगे वयल्या कासय प्रजनन क्षेत्राचो उल्लेख ना. नुस्तेमारीचो अभ्यास मार्गदर्शक नेमावळी प्रमाण करूंक ना. नुस्तेमारी कमी जायत आसा. पूण ते विशींच्या अभ्यासाचो प.प्र.त. अहवालांत उल्लेख ना. जी इल्लिशी माहिती दिल्या ती अर्दकुटी आसा. तशेंच समुद्री परिस्थितिकी माहिती लेगीत अर्दकुटी आसा. अभ्यास वाठारांतल्या नुस्तेकारांक भायर दवरल्यात आनी तांची लोकसंख्या चुकीची दिल्या.
- gggg) 700-800 फूल झाडां आसून लेगीत प.प्र.त. भितर तांचो किरकोळ उल्लेख मेळटा.
- hhhh) मोनजातींची वळेरी अर्दकुटी आसा. बिबटो आनी पेंगोलीन हांचो उल्लेख ना. जायत्या दुबळ्या जातींचो, देखीक रान सुणीं हांचो उल्लेख ना. रॉन्गटॉनस फ्री तेलीस सारख्या धोक्यान आयिल्ल्या प्रजातीचो उल्लेख ना. मलबार जायंट स्क्विरलचो उल्लेख ना. जानें अभ्यास केला ताका तांचे विशीं कांयच पडूंक ना.
- iiii) प.प्र.त. अहवालांत फकत 76 ते 80 सुकण्यांच्यो जाती दिल्यात. पूण भौशीक मळार 400 परस चड जाती आसात. तांचे राखणेची स्थिती उल्लेख केल्ली ना. तशेंच तांचे संख्येचो अदमास दिल्लो ना. देखून प्रभाव निश्चीत करपाक मेळना.
- jjjj) अभ्यास वाठारांतल्या लोकांच्या अर्थीक बाबींचो अभ्यास करूंक ना. तशेंच समाजीक-संस्कृतीक बाबीं कडेन दुर्लक्ष केला.
- kkkk) वास्कोकारांचे भलायकेचो विस्तृत अभ्यास करपाची गरज आसा. तेच भशेन विकासाचो वास्को शाराचेर जावपी परिणाम अभ्यासूंक जाय. हांतूतले कांयच प.प्र.त. अहवालांत मेळना देखून ताचो उपेग ना.

- llll) प.प्र.त. अभ्यासांत जमीन वापरा वयलो प्रभाव दिल्लो ना. रेल्वेचें दुपेटीकरण, महामार्गाचें बांदकाम हांचो उल्लेख ना. वेर्णे आनी कुठ्ठाळी हांगा माती उसपुपा खातीरच्यो खणी नात. जाका लागून शेजारचे गांव नश्ट करचे पडटले. सगळी कडेन भूगर्भी उदक चिऱ्या फातरांनी सांपडटा जें फातरा स्तर काडिल्ल्यान नश्ट जातलें. खंयची दोंगुल्ली कापप हें राज्य आनी राष्ट्रीय उदक धोरणाच्या आड थारतले. समुद्री उदकाचेर कितें प्रभाव पडटलो, ताचे पुरावे दिवन अभ्यास करूंक ना. ड्रेजिंग आनी विलो लावप हांचो जमीन आनी उदक दोनांयचेरूय परिणाम जातलो.
- mmmm) उदकाचो उणाव आशिल्ल्या गोंयांत उद्देगीक विकासा खातीर उदक वापरूंक जायना. राष्ट्रीय उदक धोरणा प्रमाण घरगुती आनी शिंपणावळीची उदकाची गरज भागल्या उपरांतच तें उद्देगीक कारणा खातीर वापरूंक जाय. भूंयस्तरी परिस्थितिकीच्या संदर्भांत रेल्वे दुपेटीकरणाचो सह्याद्री घाटाचेर परिणाम जातलो.
- nnnn) समुद्री पर्यावरणाच्या संदर्भांत दिल्ली माहिती विस्वासाह ना. मॅटेनन्स ड्रेजिंगाचें प्रभाव सांगिल्ले ना. कालवांची सुवात प्रकल्प थळा सावन कांय कि.मी. पयस आसा. एक फावट ड्रेजिंग केलें काय बॅन्थीक जीण मरतलि. जो प्रभाव जातलो ताचें प्रमाण थारावपाक येना देखून हो अभ्यास पुराय रितीन अपर्याप्त आसा.
- oooo) सारके विश्लेशन करिनासतना फकत वयले वयर विधाना केल्यात. अहवालांतलो नुस्त्यांचेर जावपी प्रभाव तांणी वाचून दाखयलो आनी तो फट म्हूण सांगलें. कसलोच संदर्भ थंय दिवंक ना. ह्या वाठारांत गिरेस्त जैव-विविधताय आसा आनी धोक्यांत आयिल्ल्यो प्रजाती आसात. पॉवळीं उरतलीं वा ना, पॉवळ्यांक दर्यांत व्हरतले आनी दोंगर कापणेक मान्यताय दिवचे नात. ही विधाना पुराय रितीन फट आसात. पुनर्वसना खातीर जायते दोंगुल्ल्यो कापतले.
- pppp) येरादारीच्या मार्गाचेर धुल्ल कण हुबून ते लोकांच्या घरांनी भरतले. जहाजांच्या येरादारीच्या प्रभावाचें प्रमाण थारायल्ले ना.
- qqqq) लोकांची उपजिविका, भलायकी आनी नुस्तेकारांचें विस्थापन अशे प्रस्न आशिल्ल्यान ह्या प्रकल्पाचो समाजीक अर्थशास्त्रीय पर्यावरणाचेर भोवच व्हड प्रभाव घडटलो.
- rrrr) दर्यादेग बदल स्थितीचो अभ्यास मार्गदर्शक नेमावळी प्रमाण करूंक जाय. न्हंय मुखाचेर आशिल्ल्यान ही दर्यादेग भोवच दुबळी आसा. जाणकारांच्या अहवाला प्रमाण ही दर्यादेग भोवच इबाडल्या. पूण प.प्र.त. अहवालांत मात उरफाटें सांगलां.
- ssss) पान क्र. 6 आनी 7 चेर कोळसो ज्वलनशील आशिल्ल्याचें सांगलां. आतां मेरेन कोळश्याक केन्ना उजो लागला? एम.पी.टी. सतत फवारणी करता आशिल्ल्यान

‘ना’ अशी जाप दिली. कितले फावट फकत धुंवर भायर सरला? एम.पी.टी.न सांगलें, आमी नोंद दवरूंक ना.

tttt) एम.पी.टी. का.मो., मिथेन आनी अमोनियाचें स्तर तपासता? आमी फकत घ.क. 2.5 आनी 10ची तपासणी करतात, अशें एम.पी.टी.न सांगलें. तांणी कोळश्या स्फोटाचे प.प्र.त.तले उल्लेख वाचून दाखयले. कोळश्याक उजो पेटलो जाल्यार वयल्या द्रवरूपी सामुग्रेक उजो लागूं येता, हाचो विचार प.प्र.त. अहवालांत करूंक ना.

uuuu) एम.पी.टी.न सांगलें सुरक्षा नियमा प्रमाण द्रवरूपी सामुग्रेची तपासणी जाता. सामुग्रेचें प्रमाण वाडटकीच वाडपी जोखमेची तपासणी जाता व्हय?

vvvv) एम.पी.टी.न हे गजालीची नोंद करतले आनी गरजेचीं पावलां उबारतले अशें सांगलें.

wwww) हळशिकावणो कार्गो पयस व्हरपाचो सोडून एम.पी.टी. तो वाडोवंक सोदता.

xxxx) वॅपकोसाच्या जाणकारांचे वळेरेंत श्री. ए.एस. लियो हे हवा प्रदुशण जाणकार अशें म्हणला (पान क्र. 9-1). पूण ड्रेजिंगा वयल्या अहवालांत ताका परिस्थितिकी आनी जैव-विविधताय जाणकार म्हणला. डॉ. एस.के. त्यागी हे खंयच्या मळा वयले जाणकार? आपूण परिस्थितिकी आनी जैव-विविधताय हांचेर एन.ए.बी.ई.टी.चे येवजणे प्रमाण वेव्हारीक क्षेत्रीय जाणकार, अशी जाप वॅपकोसान दिली. वॅपकोसा कडेन वैज्ञानीक नदर आसूंक जाय. डॉ. के.के. गौर हे समाजीक जाणकार कितले दीस अभ्यासा खातीर गोंयांत आशिल्ले? लिखित जाप दितले अशें एम.पी.टी.न सांगलें. भलायकी, वेवसाय, समाजीक-संस्कृतीक प्रस्न, भौशीक सेवांचेर प्रभाव अशे जायते विशय समाजीक क्षेत्रांत आसपावतात. पूण डॉ. गौर हांणी तो अभ्यास करूंक ना. असो आरोप केलो.

yyyy) मॅटेनन्स ड्रेजिंगाचो प्रभाव थारायल्लो ना. एम.पी.टी. ही भौशीक क्षेत्रांतली कंपनी आशिल्ल्यान तिचे उपक्रम राष्ट्रीय हिताचें आसतात, अशी जाप एम.पी.टी.न दिली. वेदान्त आपल्या स्टिल आनी उर्जा उद्देगा खातीर कोळसो व्हरता. ही सुविधा सामान्यां खातीर आसा, ती कोणेंय वापरूं येता. अधिकाऱ्यांनी दिल्ली माहिती आनी प.प्र.त. अहवालांतली माहिती परस्पर विरोधी आसा. ह्या प्रकल्पांत कसलेंच भौशीक हीत आसपाविल्लें ना. फकत फ्रेक चार्जिस वांटोवपाक हो प्रकल्प हांगा येता.

zzzz) एम.पी.टी.चो बिजनेस प्लॅन लोकांक उपलब्ध करून दिवपाक जाय. तशेंच पुर्व किनाऱ्याचेर आशिल्ल्या बंदरांचो विचार करपाक जाय. प्रधानमंत्र्यांच्या कोळसो कमी करपाच्या आस्वासनाच्या आड आनी देशाच्या हिताच्या आड एम.पी.टी. वता.

aaaaa) ड्रेजिंगाचो वावर फुडे व्हरचे पयलीं प.प्र.त.चो नव्यान अभ्यास करूंक जाय. हो प.प्र.त. विचारांत घेवपाक जायना आनी कोळसो हाताळणेक मान्यताय दिवंक फावना.

17. शेरवीन कुरैय, मांगोर हिल वास्को

- a) हांव 17 वर्साचो चलो सेंट एन्ड्रीवस हायर सेकंडरींत शिकतां. हांव तरणाट्यांच्या वतीन उलयतां. दर दिसा जेन्ना हांव टेबलाचेर बोट ओडटा तेन्ना तें धुल्लान भरता. जाल्यार आमी दर दिसा कितलो धुल्ल पोटांत घेतात ताची कल्पना करूंक जायना. हांव सेगीत नेबुलायजर वापरतां. श्रीमंत लोक वास्को भायर रावपाक गेल्यात. पूण जे गरीब आसात तांकां दुसरें घर परवडना. स्वच्य हवेचो हक्क हो जीण जगपाच्या हक्काचो एक अविभाज्य भाग. तांणी 1986तलो निकाल वाचून दाखयलो. तशेंच कोळशांतल्या विखारी रासायनीक घटकां विशीं तो उलयलो. तांकां लागून ऑटिजमाचें दुयेंस वाडट आसा. नुस्तें हें गोंयकारांचें अन्न विखारी जायत चल्ला. जेन्ना कोळसो हाताळणीच हुस्क्याची जाल्या. तेन्ना तांतूत वाड कशी करूं येता. सोबीत म्हजें गोंय, सुंदर म्हजें गोंय असो संदेश आमी जाणट्यां कडल्यान घेतिल्लो, तो आमी मुखावयल्या पिळग्यांक कसो दितले? सुनावणेच्या दुसऱ्या दिसा श्रीमती पूजा हांणी गोंयच्या समुद्री उदकांत आशिल्ल्या जिणे विशीं माहिती दिल्ली. तांणे कोळसो हाताळणेक परवानगी दिवपाक, गोंयाक कोल हब करपाक आनी कोल कोरिडोर करपाक विरोध केलो.

18. श्रीमती. मादालीन परेरा

- b) आतां मेरेन उलयल्ल्या वक्त्यांनी तिनूय प्रकल्प एका मेकाक जोडिल्ले आसात हें सिद्ध केलां.
- c) आयचो प्रस्न बर्थ 8, 9 आनी बार्ज बर्थ, एम.पी.टी. सडा हांच्या पुनर्विकासाचो आसा.
- d) 9ए ची अखेर आनी खारीवाडा दर्यादेग हांचे मदलें अंतर कितलें आसतलें? एम.पी.टी.न 800 मी. अशी जाप दिली.
- e) ह्या बर्थाचेर कोळसो हाडिल्ल्यान प्रदुशण लोकांक लागीं आयलां. मुरगांव नगरपालिका पुराय एम.पी.टी. प्रकल्पाक रेंवडायता. एम.पी.टी.चे सगळे उपक्रम आमच्या शारांत जातात. एक फावट बर्थ तयार जाले काय तांची क्षमताय कितली आसतली.
- f) एम.पी.टी.न ती क्षमताय 19.22 द.ल.ट. अशी जाप दिली.तांतूत कोळसो, लोह हांचो आसपाव आसा. एम.पी.टी.च्या संचालक मंडळान कोळसो हाताळणी ना करपाचो निर्णय घेतला. एम.पी.टी.न जाप दिली, बार्ज जेटी यांत्रिकी पट्टे वापरून लोह मिनाखण देंवोवपाक वापरतले, जी वेदान्तान बांदल्या. खंयच्यो पद्धती वापरप हे कंत्रातदाराचें काम.
- g) कोळसो कसो देंवोवन घेतले? एम.पी.टी.न तो बंदर मोबायल क्रेन वापरून देंवयतले आनी हॉपरांत घालतले अशें सांगलें. 'ग्रॅब' यंत्रणा वापरपाक योग्य ना अशें तिणें

सांगलें. तिका लागून कोळश्याचो बारीक पिठो सगळे कडेन घोळटा. तो नियंत्रीत करूंक कितें उपाय आसा?

- h) एम.पी.टी. आपले उपक्रम सुरक्षेक उणो रेषेद दिवन करता, हें ग्रॅब यंत्रणा वापरिल्ल्यान व्हांवपी कोळश्या पिठो पळोवन कळटा.
- i) आपल्या घराच्या ए.सी फिल्टरांतलो धुल्लाचो नमुनो तिणें हाडिल्लो आनी ताची नोंद करून घेवची अशी तिणें मागणी केली. कोळश्यांतलो सल्फर व्हडा प्रमाणाचेर लोक स्वासान भितर घेतात आनी सोडटात. ताका लागून तांच्या फुफुसांक बाधा निर्माण जाता.
- j) सल्फरीक एसिडांतलें सल्फर जमनींत झिरपता आनी ताका लागून पर्यावरणाची हानी जाता तशेंच लोकांची भालायकी इबाडटा.
- k) ज्या प्रमाणान प्र.प्र. कोळश्याचें प्रमाण वाडोवंक सोदता तें पळयल्यार ही परिस्थिती विकत जातली.
- l) सल्फरीक घटक वातावरणांत वतात तशेंच उदकांत वतात. नुस्तें ते खाता आनी तेंच नुस्तें आमी खातात, जाका लागून आमची भलायकी इबाडटा.
- m) धातूशास्त्री कोळसो उर्जा निर्मणे खातीर वचनात जाल्यार अदानी आनी जिंदाल सारकिल्ल्या खाजगी कंपन्यांचें उत्पादन आनी नफो वाडोवपा खातीर वता.
- n) कारवार दर्यादेग कसो ड्रेजिंगेक लागून व्हांवन गेलो ताची देख तिणें दिली.प्राधिकारिणिंनी फुडली धूप आडोवपाक फातर घातल्यात अशें तिणें सांगलें.
- o) हालीं तेंपार सडो दोंगुल्लीचेर अशेंच झुपाट्यान बदल दिश्टी पडटात आनी ल्हवू ल्हवू ती भूंये पासून तुटपाक लागल्या.
- p) देखून निसर्गा वांगडा खेळप बराबर न्हय. तिणें कोयना धरणाच्या घडणुकेची देख दिली.
- q) आदल्या तेंपार वास्को दर्यादेग 150 मी. आशिल्ली आतां एकल्या एम.पी.टी.च्या ड्रेजिंगाक लागून ती फकत 15 मी. उरल्या आनी आतां एम.पी.टी. आपले ड्रेजिंग वाडोवंक सोदता.
- r) ड्रेजिंग सेगीत करतात? असो प्रस्न तिणें एम.पी.टी.क विचारलो. एम.पी.टी. नुस्तीं तांतीं घालपाच्या काळांत आमी तें बंद दवरतात अशी जाप दिली. जी नुस्तीं ड्रेजिंगाक लागून एक फावट सुवात सोडून वतात तीं परतीं येनात. एम.पी.टी. नुस्त्या खातीर ड्रेजिंग बंद करिना जाल्यार आपल्या स्वार्था खातीर, अशें तिणें म्हणलें.
- s) बर्थ भाडेपट्टी आनी ताचे दर कोण थारायता? हे दर, दर आकरणी प्राधिकरण थारायता आनी वेबसायटीचेर उपलब्ध आसात, अशी जाप एम.पी.टी.न दिली.

- t) एम.पी.टी. सगळ्याच गजालींचें खाजगीकरण करता. जाल्यार खाजगी कंपन्यो सद्याच्या कर्मचाऱ्यांक दवरतल्यो काय काडून उडयतल्यो?
- u) अदानी आनी जिंदाल गोंयांत कित्याक येवंक सोदतात? ताची जाप आमकां खबर ना अशें एम.पी.टी.न सांगलें. गोंय मोव आसा आनी मोव थंय खणटात आनी गोंयांत सगळो हळशिकावणो कार्गो हाडटात.
- v) अदानी, जिंदाल वा वेदान्त हांचे चुकीक लागून खंयचीय आपती घडली जाल्यार कोणाक जबाबदार धरप आनी न्याय मागपाक खंय वचप?
- w) ह्या प्रस्नाक जाप हे माचयेचेर जाप दिवंक जायना अशें एम.पी.टी.न सांगलें.
- x) आमच्या प्रधानमंत्र्यांनी अती महनीय व्यक्तींची संस्कृताय बंद करून सामान्य मनशाक म्हत्व दिवपाची घोशणा केल्या.
- y) एम.पी.टी. आमकां रेस्पेद नाशिल्ले भशेन आनी तांचे प्रकल्प पारीत जातलेच अशें धरून जापो दिता. ही जमीन आनी संसाधनां जी आमी तांकां दिल्यांत तीं आमचीं आसात हें तांणी मतींत धरूंक जाय. तांणी लोकांचें जिवीत म्हत्वाचें आनी मोलादीक मानूंक जाय. देखून आमी हांगा आमचीं मतां/अडचणी मांडूंक आयल्यांत. फाटलीं कितलिशींच वर्सां चलिल्ल्या कोळसो प्रदुशणाक लागून आमी बेजार जाल्यांत.
- z) पी.पी.पी.चेर चलपी आनीक बंदरां भारतांत आसात? जायतीं आसात अशी जाप एम.पी.टी.न दिली. एक फावट बर्थ विकसीत केले काय थंयचो प्रचंड घातक कार्गो लोकांचें जिवीत धोक्यांत घालता. वास्कोकार आनी गोंयकार हांचें जिवीत धोक्यांत आयलां देखून तिणें प्रकल्पाक खर विरोध केलो.

19. श्रीमती. अलिना सालढाणा, आमदार, कुडाळी

- a) आपूण 26-04-2017 भौ.सु.क हाजीर आशिल्ली. पूण खूब उलोवपी आशिल्ल्यान आनी म्हत्वाचें काम आशिल्ल्यान आपूण उलोवंक शकली ना.
- b) भौ.सु.च्या अध्यक्षान्नी ती 28-04-2017 दिसा भौ.सु. नाशिल्ल्यान उलोवपाक अपात्र थारता, हाचें कारण आयची सुनावणी ही स्थगीत केल्ली सुनावणी आसा आनी तिचें नांव उलोवप्यांच्या वळेरेंत ना. तरी लेगीत ती आमदार आशिल्ल्यान तिका 5 मिनटां उलोवपाची संद दिली.
- c) एम.पी.टी. एक सरकारी आस्थापन आशिल्ल्यान तांणी निर्धारित कायद्या प्रमाण गोंयकारांच्या हिता खातीर वावरूंक जाय. तांणी गोंयकारांची जीण आनी सुरक्षा हांचे कडेन तडजोड करूंक जायना. तांणी सुरवेक प्रदुशण आळाबंदाक हाडपाक पावलां उबारपाक जाय आनी कोळसो प्रदुशण नियंत्रणांत हाडूंक जाय.
- d) आपणे एम.पी.टी. बंदराक भेट दिल्ली आनी त्या वाठारांतलें कोळसो प्रदुशण पळयल्लें. दरेक घर, रस्त्याचेर दवरिल्ली दरेक गाडी कोळश्यान भरिल्ली. स्पिंकलर बंद आशिल्ले

आनी आपूण गेल्या उपरांत ते चालू केले. गों.रा.प्र.नि.मं.च्या अधिकाऱ्यांनी लोकांच्या मागणे वयल्यान कांय घरांक आनी थळांक भेटी दिवन कोळसो धुल्लाचें निरिक्षण केलें. 2012 वर्सा मंडळान एम.पी.टी.क बर्थ 10 आनी 11चेर कोळसो हाताळणी बंद करपाचो आदेश दिलो. आनी ताका लागून एम.पी.टी.क ती बर्थ 5, 6 आनी 7चेर व्हरची पडलि. मंडळान एम.पी.टी.क प्रदुशण नियंत्रणांत दवरपाक स्प्रिंकलर वापरप, कोळश्यांचे राशींची उंची कमी करप, राशी भोंवतणी धड बांदप अशे जायते आदेश दिल्ले. पूण प्रदुशण चालूच उरलें. जाका लागून हांव जापसाल जाल्ली. आदले पर्यावरण मंत्री श्री. आर्लेकार हांणी लेगीत एम.पी.टी.चेर कारवाय करपाची मागणी केल्ली.

- e) बर्थ क्र. 7 अदानीक दिल्लो. सद्याक 5.5 द.ल.ट. हाताळणी थंय जाता. देखून प्रदुशण खूब चड आसा. गों.रा.प्र.नि.मं.न कारवाय करप ही तांची जापसालकी आसा.
- f) सद्याक गों.रा.प्र.नि.मं. स्रोत सरासरी अभ्यास करपाचें चिंतता. हो अभ्यास पुराय जायसर एम.पी.टी.क विस्तारा खातीर परवानगी दिवपाक जायना. रस्ते रेल्वे ह्या सद्याच्या राज्यांतल्या साधन सुविधानची क्षमताय तपासूंक जाय आनी मागीर विस्ताराक परवानगी दिवपाक जाय.
- g) सद्याक दर दिसाक 708 कोळश्याच्यो वॅगनी यो-वच करतात. विस्तार जाल्यार तांची संख्या वाडून चड कोळसो प्रदुशण जातलें. गों.रा.प्र.नि.मं.न केल्ल्या. भों.ह.गु. तपासणे वयल्यान कोळसो प्रदुशणाचें स्तर चड आशिल्ल्याचें दिश्टी पडलां.
- h) द.प. रेल्वेच्या दुपेटीकरणाच्या उद्देशा खातीर भेट दिल्ली तेन्ना आपणाक 7 मदल्यो 5 कोळसो व्हरपी रेल्वे उक्त्यो आशिल्ल्यो दिश्टी पडल्यो. तांचे वयली ताडपत्री पिनिल्ली वा सारकी बांदूंक नाशिल्ली वा त्यो चड भरिल्ल्यान गळटी जातालि. सगळे प्रदुशण नियंत्रक उपाय केल्यात काय ना ते पळोवप ही एम.पी.टी.ची नैतीक आनी कायदेशीर जबाबदारी.
- i) एम.पी.टी.च्या दरेका प्रकल्पाचो फायदो सामान्य मनशाक जावपाक जाय आनी तो सामान्य मनशाची गरज पळोवन विचारांत घेवंक जाय. सबका साथ, सबका विकास हें एम.पी.टी.चें घोशवाक्य आसूंक जाय. कांय उद्देजकांचो स्वार्थ पळोवप हो एम.पी.टी.चो उद्देश न्हय. हे सुवातेर संकट आयलें जाल्यार तें पयस करप भोवच कठीण, हाचें कारण आपती वेवस्थापन येवजण राबयल्ली ना.

अध्यक्षान प्र.प्र.क लोकांच्या प्रस्नांक स्पश्टीकरणां दिवपाचो आदेश दिलो. प्र.प्र.च्या अधिकृत प्रतिनिधीन अशे तरेन जाप दिली:

मुरगांव बंदर हांगा बर्थ 8, 9 आनी बार्ज बर्थाचो पुनर्विकास.

सगळ्यांत सुरवेक प.भौ.सुनावणेंत आसपाविल्ले तिनूय प्रकल्प ब्रावन फिल्ड प्रकल्प आसात हें मान्य करूंक जाय. बंदराचें कार्यान्वयन क्षेत्र फाटलीं 50 वर्सां सेगीत वापरांत आसा. देखून भौ. सु.त उक्तायल्ले भंय आनी हुस्को आसपाचें कारण ना.

1. हें बंदर पांच वर्सां सावन चालू आसा. जी.एस.एल., चिखलीची नॅवल जेटी आनी झुवारी न्हंयेचे दक्षिणे कडले देगेचेर बार्ज दुरुस्तेचे कितलेशेच उद्देग आसून लेगीत झुवारी खाडी आनी पर्यावरणाचेर कसलोच विपरीत परिणाम जाल्ल्याची देख एन.आय.ओ., आय.सी.ए.आर., नुस्तेमारी खातें हांणी हालीं काळार केल्ल्या अभ्यासांत दिश्टी पडूंक ना. उरफाटें चिखली, दोनापावल, ग्रांद आयलॅंड जैव-विविधतायेचे बरे स्थितींत आशिल्ल्याचें आनी अधिकृत संख्याशास्त्रीय माहिती प्रमाण झुवारी खाडी आनी भोंवतणेच्या वाठारांत नुस्तेमारीचें वर्सुकी उत्पादन स्थीर आशिल्ल्याचें दिश्टी पडलां. फकत चॅनला भितर ड्रेजिंगा वेळार समुद्री सूक्ष्मजीव संख्येंत घट जाता आशिल्ल्याचें दिश्टी पडलां, पूण खंयचीच जात नामशेश जाल्ल्याची नोंद जावंक ना. सगळे तरेच्यो प्रजाती सैमीक घडामोडीं वेळार दुसरे भोंवतणेंत स्थलांतरीत जातात हें सर्वज्ञात सत्य आसा आनी ती जिवावळ परिस्थिती पूर्वपदार येतकीच आपापल्या अधिवासांत परततात, हें सिद्ध जालां. पर्यावरणी स्थितीचेर आदारून जिवावळीची वेळावेळार पुनर्निमणी जाता हेंय बी शास्त्रीय नदरेन सिद्ध जालां. देखून ड्रेजिंगाक लागून नुस्तेमारीचेर परिणाम जाता हो आरोप तथ्यहीण थारता, कारण राज्य सरकाराच्या भलायकी आनी जैव-विविधताय खात्यां कडेन हे विशयांत कसलोच दुकुमेंट उपलब्ध ना. गोंयच्या नुस्तेमारी खात्यान उजवाडायिल्ल्या पुस्तकाच्या (पान 23) वांट्यांत, गोंयच्या समुद्री उत्पादनांत 1965 तल्या 26,600 टन वयल्यान 1988 तल्या 40,000 टन आनी 2013 तल्या 87,984 टन इतली वाड दाखयल्या- अशें म्हणलां.
2. ड्रेज केल्ली सामुग्री एके पूर्वनियोजीत थळाचेर उडयतले/दाळटले. हें थळ ल्हार नमुनांकन अभ्यास आनी योग्य हायड्रॉलीक अभ्यास करून सी.डब्लू.पी.आर.एस.न सोदून काडलां. मॅटेनन्स ड्रेजिंग हो वर्सुकी उपक्रम आनी ड्रेज केल्ली सामुग्री विलो सुवातेंत उडयतात. विलो लावपाची ही सुवात, गाळ माती सैमीक दर्या प्रवाहा वांगडा खोल दर्यांत व्हांवन वतली, हे तरेन सोदून काडटात. सी.डब्लू.पी.आर.एस.न केल्ल्या नमुनांकन अभ्यासा वेल्यान तशेंच बॅथीमेट्री तकटयां वेल्यान हें सिद्ध जालां. सूक्ष्म जिवावळीचें हें विस्थापन हे विलो-सुवाते मेरेन मुखेलपणान चालू उरता आनी ही सुवात नुस्तेमारीक उपयुक्त आशिल्ल्यान थळावे नुस्तेकार हे सुवातेच्या सामकें लागीं वचून नुस्तेमारी करूंक आंवेतात अशें दिश्टी पडलां. नुस्तेकार समाज धरून हेर सगळ्या भागीदारांक कॅपिटल ड्रेजिंग वा हेर कसल्याय समुद्री उपक्रमां विशीं पूर्वकल्पना दितात.
3. कोळसो हाताळणेचो कॅन्सर, अपचन, स्वसनाचीं दुयेंसां हे सारक्या दुयेंसा कडेन संबंद जोडपी एक लेगीत पुरावो उपलब्ध ना. कोळसो हाताळणी वा हेर बंदर उपक्रमांक लागून थळावे

जनतेक भलायकेचे अनपेक्षित आजार जाल्ल्याचेय वैजकी पुरावे ना. ह्या विशयांत कसलीच सरकारी नोंद ना.

4. बंदराक भेट दिवपी एकूण जहाजांची संख्या उणी जाल्ल्या कारणान केपसायज जहाजांच्या आगमनांक लागून बंदर पर्यावरणांतल्या हवा प्रदुशणांत दखलपात्र बदल घडचो ना.
5. धुल्ल दमन यंत्रणा 24X7 भर चालू दवरून धुल्ल नियंत्रणांत दवरतले.
6. कोळश्याच्यो वॅगन्स रेल्वे प्राधिकारिणीं कडेन चर्चा करुन ताडपत्रेच्या जाग्यार कायमस्वरुपी एफ.आर.पी. धांपण्यांनी धांपतले.
7. 30/05/2013 तारखेच्या गॅजेट अधिसुचोवणेक (क्र. 11/9/2010/पी.जी.एम.ओ.आर/भाग/547) मुंबय उच्च न्यायालयाचे पणजी खंडपिठांत आव्हान दिल्ल्यान ती केस न्यायालयीन आसा. देखून त्या विशयांत कसलीच मतां/टिपणां दिनात.
8. गों.रा.प्र.नि.मं.न. एम.पी.टी.क प्रक्रियाकृत सांडपाण्याची बी.ओ.डी. 10 भा.प्र.द.ल. राखपा खातीर सां.प्र.उ. बसोवपाचो आदेश दिलो. बंदर त्या आदेशाची कार्यवाही करता आनी देखून हें उदक धुल्ल दमन यंत्रणे खातीर वापरुंक मेळटा अशे रितीन उदकाचेर प्रक्रियाय जावंक पावता आनी धुल्ल दमन शक्य जाता.
9. ह्या प्रकल्पा खातीरच्या हायड्रोडायनामिक्स आनी गाळ-संचयाचो अभ्यास जुलाय, 2016 त केल्लो, ताचे निश्कर्श अशे आसात: मुरगांव बंदर आनी मुरगांव खाडीच्या वयल्या प्रवाहांतली गाळ व्हांवती यंत्रणा उफेवपी गाळाचे हालचालीक लागून आसा. हाका खाडीच्या तळा कडलो दाब मुखेलपणान जबाबदार आसा जो तळा कडलो गाळ उफयता आनी तो भरती-सुकती प्रवाहा वांगडा हेर वाठारांनी व्हांवता. गोल एट (1971) सारकेले सिद्धांत गाळ मोलावणेंत भोवच महत्वाचे आसात. पूण मॅटेनन्स ड्रेजिंगाचें अनुमान करपा खातीर, गाळा विशीं पर्याप्त माहिती, क्षारताय संहत आनी भौतीक भरती-सुकती आनी ल्हारा नमुनांकन अभ्यास भोवच महत्वाचे आसतात. प्रस्तावीत खोलायकरणा खातीर, योग्य मेजमापा सयत आदले माहितीचेर आदारुन गणिती मॉडेल वापरला.
10. रेल्वे अधिकाऱ्यां वांगडा मसलत करुन रेल्वे मार्गाचेर हवा तपासणी करपाचो विशय तपासून पळयतले आनी ह्या विशयांतलो चडावत अभ्यास मान्यतायप्राप्त एन.ए.बी.ए.टी/क्यू.सी.आय. हांचे वरवी करतले.
11. प.प्र.त. अभ्यास सदांच निमाणो जनगणना अहवाल वा हेर सरकारी माहितीच्या आदारान करतात.
12. कोळसो सांठवण आनी हाताळणेक लागून स्फोट जावपाची शक्यताय भोवच उणी आसता. त्याभायर तश्यो घडणुको घडच्यो न्हय म्हूण गरजेचे सगळे उपाय (एन्टी-ऑक्सिडंटस् वापरपी बी) करतले.

13. धुल्ल दमना खातीर उदक फवारणी/मिस्टिंग/फॉगिंग हांचे खातीरचें तंत्रज्ञान आनी रचणूक फावोशी आसा.
14. प्रस्तावीत भोंवतणेची हवा तपासणी प्रक्रिया आनी हवा प्रदुशण नियंत्रण तकनिकी पर्याप्त प्रमाणांत वापरिल्ल्यान तांचे परिणामकारकताये विशींचे हुस्को ना जातलें.
15. बर्थ 2.9 हो एक फकत लोह खनीज निर्गत यांत्रिकी बर्थ आसा. हो उद्देग पोन्नो जाला आनी तो बदलपाची गरज आसा. देखून भारत सरकाराच्या पी.पी.पी. धोरणा प्रमाण मे. गोवा सेजा पोर्ट लिमिटेड हांचे कडेन बर्थ 8, 9 आनी 9ए च्या पुनर्विकासा खातीर कन्सेशन करार केला. कन्सेशनेर बर्थ 8, 9 आनी 9ए चेर लोह खनीज, बॉक्सायट आनी कोळश्याची हाताळणी करतलो. कोळसो धांपिल्ल्या शेडींनी आनी वाहक पडट्यांनी दवरतले. संवसारांत सगळे कडेन जहाज उद्देग व्हडली जहाजां बांदपाक गुंतला. एम.पी.टी.क लेगीत अद्ययावत सुविधा विकसीत करची पडटली. सरकारी धोरणा प्रमाण फकत चड गुंतवणूक करुनच हें शक्य आसा. बंदर म्हणल्यार उद्देग आनी आयात/निर्गत वेपार हांचे मदलो राष्ट्र हीत पळोवपी दुवो. देखून आयात/निर्गतीचो वेपार वाडोवपाचे नदरेन बंदरा लेगीत सुदारपाची गरज आसा. हाकाच लागून वेपाराचें प्रमाण वाडोवपाचे नदरेन एम.पी.टी. आपली सुविधा विस्तारीत करुंक सोदता.
16. गोंयात जलमार्ग वापरपी एकूच उद्देग म्हणल्यार लोह खनीज. ताका लागून रस्ते आनी रेल्वे मार्गा वयली वाहतूक उणी जाता. जहाज उद्देग, जहाज दुरुस्ती आनी हेर संलग्न उद्देगांक चालना मेळटा. पुनर्विकासाक लागून बार्जीच्यो पावटी वाडटल्यो. 2012 सावन त्रासांत पडिल्ल्या आनी गोंयांतली बेरोजगारी वाडोवपी बार्ज आनी संलग्न गद्देगांक हाका लागून बळ मेळटलें.

अशे तरेन नोंद केल्लें हें इतिवृत लोकांक इंग्लीश आनी कोंकणींतल्यान वाचून दाखयलें आनी ताचेर लोकां कडल्यान सुचोवण्यो घेवन आनी तें मान्य जातकीच ताचेर श्री. जॉन्सन फर्नांडीस, अतिरिक्त जिल्ल्याअधिकारी ॥ आनी अतिरिक्त जिल्लो दंडाधिकारी (दक्षिण) तशेंच श्री.संजीव जोगळेकर, पर्यावरणी अभियंते, गों.रा.प्र.नि. मंडळ हांणी निशाण्यो केल्यो. अध्यक्ष/अतिरिक्त जिल्ल्याधिकारी हांणी इत्सूक लोकांक तांच्यो लिखित सुचोवण्यो/मतां/हरकती आयच्यान 7 दिसां भितर गों.रा.प्र.नि. मंडळाक सादर करपाक सांगल्यो. त्यो हे सुनावणेचो वांटो जातल्यो आनी संबंदीत नियमन प्राधिकरणाक धाडटले.

ही भौ.सु. 28/04/2017 दिसा वेळ उणो पडिल्ल्यान आनी मतां मांडूंक इत्सूक जायते उलोवपी आशिल्ल्यान स्थगीत केली आनी 04/05/2017 आनी 05/05/2017 दिसा घेतली. ही भौशीक सुनावणी 3 दिस चल्ली आनी इंग्लीश तशेंच कोंकणी भाशेंत इतिवृत वाचल्या उपरांत सोंपली.

हे सुनावणेक हाजीर आशिल्ल्या 40 जाणांनी हजेरी पटाचेर निशाणी केल्या. एकूण 48 निवेदनां प्राप्त जाल्यांत. इतिवृत वाचून जाल्या उपरांत, श्री. अविनाश तावारीश हांणी पोटियमाचेर येवन सांगलें,

ई.ए.सी.न इतिवृत्त पळयता आसतनाच व्हिडिओ चित्रीकरण पळोवंक जाय, हाचें कारण सादरीकरण, हरकती आनी प्र.प्र.न दिल्ल्यो जापो हातूंतल्यान प्र.प्र.न. लोकां मुखार खंयचे भावनेन हो प्रकल्प मांडिल्लो आनी लोकांनी ताका शास्त्रीय नदरेन कसो पुरायपणान विरोध केलो तें होल्मता.

प्र.प्र.न. सावथ वेस्ट पोर्ट लिमिटेडाच्या फॉर्म-1 भितर अनु.क्र.17चेर, खोलायकरण प्रकल्पाच्या फॉर्म-1 च्या पान 21 चेर आनी 8, 9 आनी 9ए प्रकल्पाच्या सं.सं.च्या मुद्दो क्र. चेर कशे तरेन सद्या अस्तित्वांत आशिल्ल्या वा प्रस्तावीत बंदर सुविधांची माहिती लिपयल्या, तें पळोवन हांव अजापीत जालों. एम.पी.टी.चे प्रभाव तपासणे खातीर हें गरजेचें आसा. आपणें हेर 3 प्रकल्पां खातीर प.मं. मागल्या हे प्र.प्र.न जाणीवपूर्वक लिपयलां. हे हेर तीनूय प्रकल्प ह्या प्रकल्पा कडेन जोडिल्ले आसात. पुरावो म्हूण ताणें भोवउदेशी कार्गो टर्मिनलाचो एम.पी.टी.चो प्रस्ताव सभे माजार दवरलो. प.रा.ह.ब.मं.च्या नोंदी प्रमाण ह्या प्रकल्पाची आय.ए./जी.ए./एम.आय.एस./24373/2014 अशी नोंद 10-15/014-1 ए-III हे फायलींत जाल्या. प.रा.ह.ब.मं. कडेन पडून आशिल्लो दुसरो प्रस्ताव नुस्तेमारी, क्रूज बोटी आनी द्रवरुपी/सामान्य कार्गो हांचे खातीर बंदर आधुनिकीकरण आनी विस्तार हांचे खातीरचो आसा. हो प्रस्ताव प.रा.ह.ब.मं.क 3/2/2017 दिसा भेटयला. तिसरो प्रस्ताव पी.पी. आदाराचेर एम.पी.टी. गोवा हांगा द्रव बल्क कार्गो बर्थ विकासा खातीरचो आसा. ही एक पात्रताय बोली निविदा आसा. हे तिनूय प्रस्ताव प्र.प्र.न प.रा.ह.ब.मं.चें नदरेक फॉर्म-1 आनी सं.सं. वरवी हाडूंक जाय आशिल्ले. सं.सं.चें उल्लंघन करुन आनी तशे तरेची महत्वाची माहिती लिपोवन दवरुन तांणी संबंदीत प्राधिकारिणींची दिशाभूल करपाचो यत्न केला, जे खातीर प.प्र.त. नेमावळींतल्या मार्गदर्शक सुचोवण्यां प्रमाण फकत तांचे पुरतेच मर्यादीत दवरुन भौ. सुनावणेंत चर्चा जाल्ले तिनूय प्रकल्प भायर मारपाक जाय.

आपल्या सादरीकरणा वांगडाच वयले तिनूय दस्तावेज तांणी सभे माजार दवरले आनी तांची 1, 2 आनी 3 अशी अनुक्रमान नोंद केल्या.

(जॉन्सन. बी. फर्नांडीस)
अतिरिक्त जिल्ल्याधिकारी-II आनी
अतिरिक्त दंडाधिकारी (दक्षिण)

(संजीव जोगळेकार)
पर्यावरणी अभियंतो
गों.रा.प्र.नि.मंडळ
